

Ap.t. 4:32

CONCORDIA

3/2024

Gerard van Honthorst: Paimenet palvovat Jeesus-lasta (1622)

IN DULCI JUBILO – JOULUVIRREN JUHLAVA SULOISUUS 3 Miikkael Halonen

Hannu Lehtonen – **Pääkirjoitus 2** Hannu Lehtonen – **Meille on syntynyt Vapahtaja 8** Karl Emil Litzell – **Enkelin joulusaarna 12**
Markku Särelä – **Jouluaattona 15** C. F. W. Walther – **Jouluhartaus 17** Mitä luterilaiset tunnustuskirjamme
opettavat Vapahtajastamme 19 F. G. Hedberg – **Joulusaarna 22** Mailis Janatuinen – **Jouluhartauksia 29**
Christian Scriver – **Lapsi on meille syntynyt ja poika on meille annettu. Jes. 9:5 32** Timo Junkkaala – **Neitsyt Maria,
Jumalansynnyttäjä 33** Sano vain sana **35** Stefan Prätorius – **Autuutemme aarteen ansaitsijasta 36**
Johannes Gerhard – **Käykäämme seimelle 38** Reijo Arkkila – **Alkusanat 39** Johannes Bäck – **Rukous jouluaattona 41**
Martti Luther – **Katso seimeen 43** Rukous tänään -kirjasta – **Anna meille oikea lapsen mieli 44**

CONCORDIA

PÄÄKIRJOITUS * HANNU LEHTONEN

”Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas.” Jes. 9:6

Tässä joulun profetiassa Vapahtajaamme kutsutaan useilla eri nimillä. Jeesus on ensiksikin *Ihmeellinen neuvonantaja*. Ihmeellinen on hänen syntyperänsä, ihmeellinen on hänen olemuksensa, ihmeellisiä ovat hänet opetuksensa ja tekonsa. Sanallaan hän meitä kaitsee ja saamme siitä aina parhaan neuvon.

Toiseksi, hän on *väkevä Jumala*. Tämä kohta todistaa Jeesuksen jumaluudesta. Kun Jeesus täällä eli, hän pääsääntöisesti salasi jumalallisuutensa. Kirkastusvuorella opetuslapset saivat nähdä hänen jumalallisen kirkkautensa. Johannes lausuu evankeliuminsa ensimmäisessä luvussa: **”Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttansa, senkaltaista kirkkautta, kuin ainokaisella Pojalla on Isältä; ja hän oli täynnä armoa ja totuutta.”** (Joh. 1:14) Varhaiskirkon aikana oppi Kristuksesta oli kovan taistelun kohteena. Oli niitä, jotka väittivät, että Jeesus on perimmältään luotu olento, vaikkakin paljon meitä ylempänä. Tämän oikeauskoiset kirkon opettajat jyrkästi torjuivat ja tuomitsivat vääräksi. Nikean uskontunnustuksessa tunnustamme Jeesuksesta: samaa olemusta Isän kanssa, syntynyt, ei luotu.

Kolmanneksi Jeesus on *Iankaikkinen Isä*. Tätä nimitystä selittää esimerkiksi seuraava heprealaiskirjeen kohta: **”Sillä hänen, jonka tähden kaikki on ja jonka kautta kaikki on, sopi, saattaessaan paljon lapsia kirkkauteen, kärsimysten kautta tehdä heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi.”** (Hepr. 2:10) Adam on ihmissuvun ensimmäinen kantaisä, josta kaikki ovat saaneet syntynsä. Jeesus on uusi Adam, uuden ihmissuvun kantaisä, pelastaja, pelastuksemme päämies.

Neljänneksi, Jeesusta kutsutaan *rauhan ruhtinaaksi*. Elämme aikaa, jolloin sota on jälleen tullut kovin lähelle. Meidän ihmisten syntisyyden ja pahuuden keskelle syntyi kerran rauhan ruhtinas. Jeesus tuli tekemään rauhan Jumalan ja meidän ihmisten välille. Sitä hänen sovitustyönsä Golgatan ristillä merkitsee.

Tässä maailmassa, jossa on paljon rauhattomuutta ja jossa käydään paljon sotia, julistetaan rauhan evankeliumia. **”Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden, kun hän omassa lihassaan teki tehottomaksi käskyjen lain säädöksinensä, luodakseen itsessänsä nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi, tehden rauhan, ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen itsensä kautta vihollisuuden. Ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat; ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat.”** (Ef. 2:14–17)

IN DULCI JUBILO – JOULUVIRREN JUHLAVA SULOISUUS

Miikkael Halonen, Helsinki

In dulci júbilo... Nämä sanat ovat kaihuneet monissa joulujumalanpalveluksissa läpi vuosisatojen, niin keskiaikaisissa kyläkirkoissa, 1600-luvun hovikappeleissa kuin myös viime vuosikymmenten jouluvirsisovituksissa. Kyseessä on vanha joululaulu, joka kutsuu kirkkokansaa riemuitsemaan Kristuksen syntymästä suloisella juhlalla, sananmukaisesti siis suloisella juhlalla. Tässä joulukirjoituksessa pyysähdymme ihmettelemään, mitä vanhojen luterilaisten isien ja kanttoreiden käyttämä käsitepari juhlava suloisuus ja suloinen juhlavuus (lat. *gravis suavitas et suavis gravitas*) voi merkitä meille kristityille joululaulun inpiroimana.

*1. In dulci júbilo (Suloisella juhlalla)
nyt riemuin laulakaamme.
Meidän autuutemme
in praeseptio (kehdossa)
on nyt aurinkomme
matris in gremio. (äidin sylissä)
Alpha est et O. (Alfa on ja O)
Alpha est et O.*

Miten meidän joulunviettomme voi olla suloista? Tulemmehan me kirkkovuoden suurten juhlien keskelle usein raihnaisen vaelluksen, heikkouksiemme ja syntiemme painamina. Matkallamme kohti suurta juhlaa olemme syyllistyneet kaikenlaiseen vääryyteen emmekä ole kyenneet tekemään

sitä hyvää, jota meidän olisi tullut tehdä lähimmäistemme ja Jumalan tähden (Room. 7:18–20). Syyttävän oman tuntomme lisäksi myös ulkoiset puitteet jäävät vajavaisiksi ja nuhruisiksi. Sielunvihollinen tahtoo saada meidät unohtamaan rauhan ja kiitosmielen ja kylvää riidan ja katkeruuden siemenen sydämiimme. Missä on silloin taivaallinen loisto? Missä ovat katedraalien kuoropoikien kirkkaat äänet, joista välittyisi sinulle ja minullekin hieinan juhlan tuntua, taivaallista esimakua ja Kristus-kuninkaan tuoksua?

Onneksi kaikki ei ole siinä, mitä itse koemme ja tunnemme. Totuus, hyvyys ja kauneus ovat meidän ajatuksiimme suurempia arvoja, jotka annetaan ihmeteltäväksemme lihaksi tullessa Kristuksessa (Ps. 145; Kol. 2:9). Kristus, Kaikkivaltias Jumala on äärettömän suurten lahjojensa kera läsnä siellä, missä hänen lakiaan ja evankeliumiaan eli koko Raamattua puhtaasti julistetaan ja sakramentit Jumalan Pojan testamentin mukaan toimitetaan. Siellä on hänen ihanan läsnäolonsa siunaus ja suloisuus (Ef. 5:9). Jumalallinen suloisuus, jota Kristuksen kirkko kiihottaa laulullaan ja soitollaan, ei ole siis meidän sydämes-tämme nousevissa kokemuksissa eikä ulkoisissa puitteissa (Joh. 3:27; Ap.t. 17:24–25). Toissijaisesti voimme kyllä näyttää sen suullamme ja sydämel-lämme sekä todistaa sitä uskon silmin,

lampaan korvin tai taitavin käsin, kun omalla paikallaan, Pyhän Hengen kautta (Kol. 3:17). Ennen kaikkea todellinen juhla suloisuus on kuitenkin itse Jumalan läsnäolon pyhissä välikappaleissa, sanassa ja sakramenteissa, ja näihin jumalallisen olemuksen välikappaleisiin on liittynyt niin vanhassa kuin uudessa liitossa suloi- sen juhla musiikki (2. Aik. 5:13–14; Kol. 3:16). Toivottavasti pääsemme usein sanan ja sakramenttien äärelle ja pyhän seurakunnan yhteyteen joulunviettommekin keskellä (Ap.t. 2:42). Nämä aarteet tuovat todellisen joulun keskuuteemme, tulimmepa itse millaisista olosuhteista ja elämäntilanteista tahansa. Rohkaiskaamme myös toisiamme käymään aina ilolla ja riemuitten sisään Herran huoneeseen, seurakuntaperheemme omaan kotiin (Hepr. 10:25; Ps. 84:5; 122:1).

*2. O Jesu parvule, (Oi Jeesus pienoinen)
sinua ikävöimme.
Kuule rukouksemme,
o Puer optime, (oi Poika parahin)
meidän hyvyytemme.
O Princeps gloriae, (Oi kirkkauden Ruhtinas,)
trahe me post te. (vedä minut perässäsi)
Trahe me post te.*

Jumalan silmissä kaikki, mikä palvelee kaikkein pyhintä, on myös suloista ja ihanaa. Siksi myös pyhä musiikki, hurskaasti harjoitettu säveltaide, Jumalan kunniaksi ja ihmisten iloksi ja taivaskaipuun herättämiseksi toteutet-

tu laulu ja soitto, on Jumalan mieles- tä ihanaa. Joululaulujen suloisuus ja ihanuus ei riipu meidän arvioistamme, vaan Jumalan sydäimestä ja luomistyöstä (1. Moos. 1:31). Kirkkovuotta varten sävelletty ja sanoitettu kristilinen kirkkomusiikki on itsessään pala kaikkein pyhintä todellisuutta, mitä pyhin (*sacrosancta*) lahja, kuten luterilaiset isät ovat sanoneet. Samoin Jumala ajattelee esimerkiksi kauniista kirkkotaiteesta, alttarimaalauksista tai pyhäkoulun opetustauluista (Jaak. 1:17). Ne palvelevat Jumalan tunte- mista, niin hänen luomistekojensa julistavuuden kuin myös hänen pelastus- tekojensa suuruuden perusteella.

Mitä meidän tulisi ajatella, kun kuulemme kaikuja vierailta tai kaukaisilta mailta? Tarkoiton esimerkiksi en- keleiden laulua Betlehemin niityn yllä Luukkaan evankeliumin mukaan tai Marian ylistyslaulua tai joulukantaat- tien sinfonioita amerikkalaisilla urkuparvilla Bachin nuottien mukaan. ”**Jolla on korvat, se kuulkoon.**” (Matt. 13:9) Se, mikä palvelee Kristusta, on ihanaa ja suloista. Se julistaa meille isällisen rakkauden ilosanomaa ja vahvistaa yhteyttä toinen toisiimme kristillisessä veljesrakkaudessa, uskos- sa ja toivossa (1. Tess. 1:3). Välimeren etelärannikolla elämänsä ja jou- lunsakin viettänyt Hippon piispa Au- gustinus totesi kerran eräässä kirjees- sään (Aug. *epist.* 55,18), että kaikkea hurskasta elämää, joka ei ole epäraa- matullista, voidaan iloiten kunnioittaa ja jopa jäljitellä kaikkialla muuallakin. Alueellista ja oikeaoppista hengellistä perintöä ei tarvitse silloinkaan koko-

naan sivuuttaa, kunhan emme unohda, että todellinen kotimaamme on taivas.

Jumalan tunteminen ja kristikansan ilo ovat joululaulujen päämäärä. Mikä ihana autuus! Ilo, autuus ja suloisuus ovat käsin kosketeltavasti läsnä elämässämme Jumalan pelastustekojä julistaessamme ja julkisen rukouksen pyhän jumalanpalvelusmusiikin säilyttäessämme. Kristus on hankkinut autuuden lahjat meille, koska hänen kauttaan meidät on luotu, lunastettu ja pyhitetty. Syntiinlankeemuksen jälkeenkään Jumala ei hylännyt rakkaita ihmisiä, vaan saamme kuulla jo Raamatun alkulehdillä luvattua toivosta, vaimon siemenestä, Messiaasta (1. Moos. 3:15). Toivo on todellinen, varma ja välttämätön ja onneksi käynyt toteen Jumalan Pojan pelastusteeoissa (Hepr. 6:9; Room. 5:5; 1. Kor. 15:12–20). Muuten joutuisimme ikuiseen perikatoon ja eroon Jumalasta, koska itseemme eikä toisiimme ei ole luottamista, ei todellakaan, silloin kun on kyse Jumalan tahdon täyttämisestä, pelastuksesta ja taivaan kansalaisen rakkauden oikeanlaisesta suuntautumisesta.

Jumala on kuitenkin laupeudessaan rikas (Ef. 2:4). Hän antoi meille suloisien juhlan aiheen, oman rakkaan Poikansa, Jeesuksen, joka syntyi veljeksemme, Jumala ihmiseksi (Joh. 1:14; 3:16). Hän kasvoi ihmisenä ja koki ihmiselämän tunteet, kuitenkin ilman syntiä. Hänellä oli ja on kaikki valta taivaassa ja maan päällä (Matt. 28:18), vaikka hän välillä maan päällä kätkesen ihmissilmiltä, aivan kuin jumalallinen kolmisointu kätkeytyy yhdessä

nuotissa huomaamattomiin niin kutsutussa luonnonsävelsarjassa. Jeesus teki kaiken, mitä tarvittiin meidän pelastukseksemme. Hän kärsi Isän Jumalan vihan ja rangaistuksen, joka olisi kuulunut meille lainsuojattomille ja kuuliaisuutensa menettäneille ihmisille (Jes. 53). Jumala luki Jeesuksen kuuliaisuuden ja taivaskelpoisuuden meidän hyväksemme. Jeesus voitti kuoleman Golgatan ristinpuulla ja kukisti sen lopullisesti riemullisessa ylösnousemuksessaan meidän vanhurskauttamisemme tähden (Room. 4:25). Tästä kaikesta, suurenmoisesta armosta, kiitämme myös jouluna.

*3. O Patris caritas, (Oi Isän
rakkautta,
o nati lenitas! (oi vastasyntyneen
lempeyttä!)
Turmeluksen alla
per nostra crimina (rikostemme
kautta)
saamme uskomalla
coelorum gaudia. (taivaan ilot)
Quanta gratia! (Sellainen armo)
Quanta gratia!*

Jeesus ei jäänyt seimeen, ristille eikä hautaan. Hän nousi voittajana ylös taivaaseen, mutta hän ei mennyt pois luotamme, vaan hän hallitsee ikuisessa kuninkuudessaan, vanhurskautudessaan ja voimassaan ikuisesti. Hän on läsnä kaikkialla, erityisesti siellä, missä hänen opetuslapsensa ovat hänen nimessään ja aralla tunnolla koolla sanan alla. Olkaamme siis uskollisia sanankuulijoita, koska Kristus itse on meidän puolestamme antanut kaik-

kensa. Hän antaa meille myös Pyhän Henkensä kautta voimaa ja lohtua joka kerta, kun kuulemme sanaa ja käymme seurakuntamme ehtoollispöytään. Nämä varmat armonvälineet muistuttavat meitä pyhän kasteen armosta, jossa meille on annettu uusi elämä Kristuksen yhteydessä (Tit. 3:5), häneen kuolemaansa ja ylösnousemukseen kastettuina ja häneen puettuina (Gal. 3; Room. 8). Kaste on liittänyt meidät Jumalan pelastettujen pyhien valkopukuisten kuuroon, ja siksi uusi laulumme on aina ilon laulu (Fil. 4:4). Älkäämme unohtako ja heittäkö kasteen armoa hukkaan (Hepr. 12:15). Se on sytyttänyt sydänäänemme kiitokseen ja sinetöinyt jumalallisen ja järkkymättömän rakkauden meitäkin kohtaan. Myös ristimme eli koettelemusten ja kärsimysten keskellä kuulemme uuden virren, joka soi Karitsan valtaistuimen edessä (Ilm. 5) – Karitsan, jonka veri on pyyhkinyt pois meitä syyttävän velkakirjan, jotta morsian voitaisiin viedä tahrattomana ylkänsä eteen vedellä pestynä sanan kautta (Ef. 5:26–27). Seimen ja ristin karuuskin palvelee siksi lopulta läpi elämämme taivaallisen hääjuhlan suloisuutta.

Kunpa tänäkin jouluna Karitsan veren evankeliumi ja sovinnon suuri suloisuus kuuluisivat alttareiden ja saarnatuolien julistuksessa. Kunpa sellaisia alttareita ja saarnastuoleja olisi enemmän myös tulevien sukupolvien turvapaikkoina. Oikea opetus syntisen ihmisen vanhurskauttamisesta on raamatullinen kirkon kivijalka, joka niin helposti muutetaan hataran hauraksi, epäselväksi tai jopa mitäänsa-

nomattomaksi inhimillisellä viisaudella ja uutuuden tavoittelulla. Miksi meidän tarvitsisi keksiä jotain uutta? Ei, emme edes saa, apostolisen varoituksen uhalla (Gal. 1:8). Meille on annettu ikuinen sana, Kristuksen sana, Raamatun sana, ja vanha sävel, jo aikoja pyhien keskuudessa asunut kirkkomusiikki, joka kestää iankaikkisesta iankaikkiseen (Jes. 6:3). Meidän ei tarvitse enää epäröiden etsiä sitä, mikä meistä tuntuu suloiselta. Sulaisuus on siinä, että saamme liittyä kirkkohistorian esikuvallisten pyhien kanssa samaan ylistyslauluun, jossa keskeistä on sanoma syntien anteeksiantamuksesta ja Jeesuksen ristin veren armosta (Apt. 10:23; 1. Kor. 2:2; Hepr. 9:14). Jumalan armo on elämääkin suurempaa (Ps. 63:4). Emme voi edes käsittää elämämme aikana täysin sen koko korkeutta, leveyttä, syvyyttä ja pituutta (Ef. 3:18).

En voi olla tässä yhteydessä toteamatta, miten usein ihailen 1500- ja 1600-luvun klassista luterilaista kirjallisuutta ja kiitän asenteen ja evankeliumin julistuksen kirkkaudesta, joka välittyy monista sen ajan kirjoista. Harvoin on sen jälkeen yletty samaan hengelliseen syvyyteen ja raamatullisen opin kirkkauteen, vaikkakin esimerkiksi hedbergiläinen traditio erityisesti on ottanut oppia klassisesta luterilaisuudesta. Ei ole kyse kuitenkaan tradition tai tiettyjen esikuvien nostamisesta jalustalle. Kunpa näkisimme sen! Rikkaruohot viljavainioilla, naapurikateus, kyynisyys, ahneus ja ihmisorjuus johtavat meidät herkästi palvelijoillesi sopimattoman luk-

kiutuneisiin ajatuskulkuihin ja huomaamattammekin erinäisiin ihmisläh- töisiin perinnäissäännöksiin. Rukouk- semme saa olla silloinkin, että Juma- la muistaisi omiaan lupauksensa mu- kaan. Oi taivaallinen Isämme, anna meille aito ja alkuperäinen palvelija- si Samuelin mieli, joka kumpuaa kuor- onjohtajamme Kristuksen laulamasta ja aina yhtä ajankohtaisesta ja tuorees- ta uskontunnustuksesta (Hepr. 2:12; Fil. 2:5). Anna meidän pienentyä ja hänen enentyä (Joh. 3:30). Auta kor- ven kautta käyvää pientä laumaasi ju- listamaan koko elämällään Kristuksen syntymää, kuolemaa ja ylösnousemus- ta (1. Kor. 11:26).

Kristittyinä saamme rukoilla luotta- vaisin mielin, sillä meillä on seimeen syntynyt veli, jonka hartioilla on herras- us (Jes. 9:5) ja joka kykenee kiusattuja auttamaan (Hepr. 2:18). Rukous on suloisuutta. Sanan julistus on suloisuut- ta. Rukousta ja julistusta on myös py- hä jouluyön musiikki, joka täyttää tai- vaan suloisuudellaan kuin hunajahuo- neen (Ps. 119:103). Jokainen Jumalan pyhä enkeli taivaassa saa parhaimman ja ilahduttavimman joululahjan silloin, kun yksikin ihminen antaa profeetto- jen ja Kristuksen apostolien opin vir- rata kuin hengityksen elämäksi ja au- tuudeksi sanaan mitään lisäämättä ja siitä mitään poistamatta (Luuk. 15:10; Ilm. 22:19). Kun raamatullinen ja tun- nustuksellinen perusta on kunnossa ja selvillä, meillä on täysi lupa nauttia ja rikastuttaa Jumalan sanan julistusta ja hengellistä elämää yhä nykyäänkin kaikella sillä hyvällä, mitä Kristuksen Kirkon historia ja Jumalan luomistyö

on jättänyt meille ja jättää arvokkaak- si perinnöksi. Olipa asemamme, lah- jamme tai taitomme millaiset tahansa, voimme vastaanottaa ja kuuluttaa jou- lun ilosanomaa uudelleen ja uudelleen itsellemme ja edelleen toisille ihmisil- le omalla paikallamme.

Minua on tänä adventin aikana lii- kuttanut, kun esikoiseni on innolla odottanut aina sunnuntaisin messun Pyhä-hymniä sekä äidin vetämiä lapsi- kuoroharjoituksia messun jälkeen ka- vereiden kanssa. Olisipa meilläkin sel- lainen mieli kuin erään lastenlaulun runoilijalla: *"Kiirehdi rakkaan Jeesuk- sen luo, / hän sanassaan tien selkeän suo. / Meillekin kuuluu kutsunsa tuo: / 'Tulkaa jo, tulkaa vain!' / Siellä tyyntä on ja ihanaa, / pois kun synti kaikki katoaa. / Herramme luona ystävät saa / toisensa nähdä taas!"* (SK 410) Siinä on pyhyys, ei siinä, että me olemme pyhät, vaan siinä että Jeesus on pyhä ja hän on pyhittänyt meidät omikseen sanansa totuudessa kasteen ja uskon kautta (Joh. 17:17; Mark. 16:16; 1. Joh. 4:10). Mikään ei voi erottaa mei- tä tästä Jumalan ikuisesta rakkaudesta, jolla hän on rakastanut meitä Kristuk- sessa (Jer. 31:3; Room. 8:39).

Jos meillä ei olisi joulun ilosano- maa, meillä ei olisi suloista juhlaa vaan kaikki riippuisi vain meistä itsestäm- me. Nyt kuitenkin saamme olla levol- lisin ja turvallisin mielin. Jeesus-kunin- kaamme ja -vapahtajamme seisoo edes- sämme ja sanoo joulumessunkin ripis- sä sananpalvelijansa kautta: **"Ole tur- vallisella mielellä. Sinun syntisi an- netaan sinulle anteeksi."** (Matt. 9:2) **"Mene, äläkä tästedes enää syntiä**

tee.” (Joh. 8:11) Nyt on laulun ja soiton aika. Nyt on armon aika (2. Kor. 6:2). Nyt on nöyrytymisen ja kuuntelemisen aika, evankeliumin sanan ja musiikin kuuntelemisen aika (Jaak. 1:19; 4:6). Sama Jumalan pelastustekojen suloisuus kaikukoon eilen, tänään ja ikuisesti, sillä Jeesus Kristus on sama nyt ja aina (Hepr. 13:8). Meillä on aihetta, lupa ja suorastaan velvoite suureen ja suloiseen juhlaan. Se uskottiin Betlehemin kedolla. Se uskottiin Wolfenbüttelin urkuparvella. Samaan uskoon meitä kutsutaan yhä tänään, koska Jumalan sana on varmasti totta (Ps. 119:89).

Kantautukoon kristillisen joulunvieron viaton suloisuus korviimme ja sydämiimme nyt esimerkiksi Michael Praetoriuksen (1571–1621) rakastetun ja suurenmoisen *In dulci jubilo* -joululaulusovituksen kautta, joka on ollut myös tämän pienen hartaustekstin teemana ja inspiraation lähteenä. Michael Praetorius oli säveltäjäurkuri ja luterilainen hovikapellimestari keskisaksalaisesta Wolfenbüttelin pitäjistä. Hänelle Lutherin oppi oli tärkeä. Praetorius sävelsi toistatuhatta kirkkomusiikkiteosta ja kirjoitti myös toistatuhatta sivua musiikin teoriasta ja käytännöstä sekä musiikin historiasta ja teologiasta. Hänelle kallisarvoisinta kirkon, koulujen ja kotien elämässä oli musiik-

kin hengellinen vaikutus; olihan musiikki hänen mielestään Jumalan sanan saarnan ohella toinen Kirkon jumalanpalveluselämän kahdesta tukipilarista. Hän toi esiin kirjoituksissaan myös erään italialaisesta urkujenrakennustaiteesta peräisin olleen latinankielisen mietelauseen musiikin suloisuudesta: ”*Haec si contingunt terris, quae sunt gaudia coelo?*” Lausahdus tarkoittaa: ”Jos nämä sointuvat näin yhteen maan päällä, millainen ilo onkaan oleva taivaassa?” Muistuttakoot nämä sanat meitäkin yhä taivaan kodista, asuinsijasta ja sydänjäätkin sulattavan aamun valkeudesta, jonka Vapahtajaksemme syntynyt Jeesus on meille valmistanut.

4. Ubi sunt gaudia? (Missä ne riemut ovat)

*Taivaassa juhla alkaa,
enkelkuorot laulaa
nova cantica, (uusia virsiä)
taivaat kaikki raikaa
in regis curia. (kuninkaan kuorissa)
Sinne johdata!
Sinne johdata!*

(LV 762; VK 18)

VK = Suomen ev. lut. kirkon virsikirja (1986)

LV = Luterilaisia virsiä (julk. Lähetyshiippakunta 2015)

MEILLE ON SYNTYNYT VAPAHTAJA

Hannu Lehtonen, pastori, Soini

Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky, että kaikki maailma oli verolle pan-

tava. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana. Ja kaik-

ki menivät verolle pantaviksi, kukin omaan kaupunkiinsa. Niin Joosefkin lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, jonka nimi on Beethoven, hän kun oli Daavidin huonetta ja sukua, verolle pantavaksi Marian, kihlattunsa, kanssa, joka oli rasakaana. Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen aika tuli. Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa. Ja sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa. Niin heidän edessään seisoivat Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he peljästyivät suuresti. Mutta enkeli sanoi heille: ”Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. Ja tämä on teille merkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimesä makaamassa.” Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat: ”Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!” (Luuk. 2:1–14)

1. Luukkaan jouluevankeliumi alkaa maininnalla keisari Augustuksen käskystä. Tämä käsky sai aikaan, että Joosef ja Maria lähtivät Galileasta Juudean Beethemiin, Daavidin kaupunkiin. Ihmeellisesti Jumala johti tapah-

tumien kulun, niin että Raamatun ennustukset toteutuisivat, sillä profeetta Miikan ennustuksen mukaan Messiaan syntymäpaikka oli määrä olla Juudean Beethoven (Miik. 5:1).

Historiankirjoituksessa on ollut tapana kutsua sitä varsin rauhanomaisena aikakautta, joka alkoi keisari Augustuksen vakiinnutettua valtansa, nimityksellä *pax romana*, Rooman rauha tai roomalainen rauha. On hyvin puhuttelevaa, että Kristus, jota Raamattu kutsuu Rauhanruhtinaaksi, syntyi ulkonaisen rauhan vallitessa.

Meidän maailmassamme on paljon rauhattomuutta, riitaa ja väkivaltaa, sekä pienemmässä että laajemmassa mitassa. Apostoli Paavali sanoo Roomalaiskirjeessään: ”Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta, hävitys ja kurjuus on heidän teillänsä, ja rauhan tietä he eivät tunne.” (Room. 3:15–17) Tämä on Raamatun kuvausta syntiinlankeemuksen karuista hedelmistä. Tähän rauhattomuuteen Kristus, Rauhanruhtinas, tuli tuomaan rauhan, rauhan Jumalan kanssa ja rauhan toinen toistemme kanssa. Sakarias, Johannes Kastajan isä, ennusti Kristuksesta Pyhässä Hengessä: ”Meidän Jumalamme sydämellisen laupeuden tähden, jonka kautta meidän puoleemme katsoo aamun koitto korkeudesta, loistaen meille, jotka istumme pimeydessä ja kuoleman varjossa, ja ohjaten meidän jalkamme rauhan tielle.” (Luuk. 1:78–79)

2. Luukas kertoo lyhyesti ja koruttomasti Jeesuksen syntymisen: ”Niin ta-

pahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen aika tuli. Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa.” Herrojen Herralle ja Kuninkaiden Kuninkaalle ei löytynyt tilaa majapaikassa Beethlehemissä. Hänen täytyi syntyä eläinten tallissa ja hänet pantiin seimeen. Tunnetussa joululaulussa Jouluyö, Juhlayö, tämä on puetu sanoihin: *”Jouluyö, juhlayö! Päätynyt kaikk on työ. Kaks vain valveill on puolisoa Lapsen herttaisen nukkuessa, seimikätkyessään.”*

Todella Kristus alensi itsensä heti syntymässään. Hän, itse Jumalan Poika, alentui kaikkien meidän palvelijaksemme. Apostoli Paavali lausuu: **”Olkoon teilläkin sellainen mieli, joka Kristuksella Jeesuksella oli. Hänellä oli Jumalan muoto, mutta hän ei pitänyt kiinni oikeudesta olla Jumalan vertainen vaan luopui omastaan. Hän otti orjan muodon ja tuli ihmisten kaltaiseksi. Hän eli ihmisenä ihmisten joukossa, hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti.”** (Fil. 2:5-8) Paavali sanoo myös: **”Tehän tunnette Herramme Jeesuksen Kristuksen armon: hän oli rikas mutta tuli köyhäksi teidän vuoksenne, jotta te rikastuisitte hänen köyhyydestään.”** (2. Kor. 8:9)

Nimi Beethlehem merkitsee leipähuonetta. Aikuiseksi vartuttuaan ja aloitettuaan julkisen toimintansa Jeesus julisti: **”Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei**

enää koskaan ole janoissaan.” (Joh. 6:35) Elämän leipä syntyi ihmiseksi leipähuoneessa. Ihmeellinen on Jumalan johdatus!

3. Jouluevankeliumi kertoo paimenista, jotka vartioivat laumaansa yöllä. Juuri näille, paimenille, oman aikansa yötyöläisille, ilmestyi Herran enkeli ja piti heille joulusaarnan: **”Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. Ja tämä on teille merkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimessä makaamassa.”** Enkelit eivät ilmestyneet lähellä olevan Jerusalemin hengellisille ja maallisille johtajille vaan köyhille ja halveksituille paimenille. Heille kuulutettiin ensimmäisenä maailman Vapahtajan syntymä.

Jeesuksen syntymä tapahtui keskelle pimeyttä. Oli pimeä yö. Ennen kaikkea oli paljon hengellistä pimeyttä. Beethlehemiläiset eivät tunteneet Jeesusta eikä hänelle, Jumalan Pojalle, löytynyt majapaikkaa. Kun itämaan tietäjät tulivat Jerusalemissa etsimään Jeesus-lasta, kertoo Matteuksen evankeliumi: **”Kun kuningas Herodes sen kuuli, hämmästytti hän ja koko Jerusalemin hänen kanssaan.”** (Matt. 2:3) Vaikka he saivat hyvin ihmeellisellä tavalla tiedon Kristuksen syntymästä, ei se saanut heitä paimenten lailla rientämään Beethelemiin.

Tämä pimeys on todellisuutta myös omassa rakkaassa maassamme. On täyttä piittaamattomuutta Jumalasta ja

Jeesuksesta, Jumalan sanasta, Jumalan käskyistä. Kuinka sanomattoman surullista on esimerkiksi se, että juuri jouluna on koteja, joissa joulu pilataan juopottelulla, jonka kautta ihmisen syntiset taipumukset saavat oikein vallan. ”**Älkää juopuko viinistä, sillä siitä seuraa rietas meno, vaan antakaa Hengen täyttää itsenne**” (Ef. 5:18), kehottaa pyhä sana meitä. Mutta vielä pahempi pimeys on silti tuo Jerusalemin pimeys. Luther sanoo: ”Senkin tähden maailmaa syystä sanotaan pahaksi, että se parhaimmillaan ollessaan on pahin. Hurskaissa, viisaissa ja oppineissa maailma on parhain, mutta itse asiassa kaksin verroin paha. Törkeät toista taulua vastaan tehdyt synnit, kuten tottelemattomuus vanhempia kohtaan, haureus, ahneus, varkaus, murha, kateus ja viha, joihin maailma on peräti uponneena, ovat kuitenkin vähäisiä verrattuina jumalattomien viisauteen, vanhurskauteen ja muihin sellaisiin, joilla he taistelevat ensimmäistä taulua vastaan.”

Miten on meidän kohdallamme? Vietämme taas joulua, Vapahtajamme syntymäjuhlaa. Onko meillä joulu sydämissämme? Onko meillä ilo siitä, että kerran tänne syntyi Jumalan ainokainen Poika lunastamaan meidät synnin, kuoleman ja kiusaajan vallasta. Soiko sydämessämme jotakin selasta, jonka virsirunoilija on pukeut sanoiksi virressä: *”Nyt seimellesi seisahdan, oi Jeesus, autuuteni, ja maahan asti kumarran Herralle, luojalleni. Sain elämäni, kaikkeni, sinulta synnyinlahjaksi. Ne ota, Jeesus, vastaan. En ollut vielä syntynyt, kun synnyit*

auttajaksi. En armoasi kysynyt, kun tulit turvaajaksi. En vielä ollut päällä maan, kun riensit tänne maailmaan, aukaisit meille taivaan.” VK 25:1–2 Tämä suuri lahja kuuluu sinullekin. Kasteesi todistaa sen sinulle henkilökohtaisesti.

4. Tänä päivänä meillekin kuulutetaan: **”Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. Ja tämä on teille merkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimessä makaamassa.”** Meidän ei tarvitse mennä Beethleemiin löytääksemme Jeesuksen eikä se siten tapahdukaan. Luther sanoo: ”Siitä kirjasta (Raamatusta) löydät myös ne kapalot ja sen seimen, joissa Kristus lepää ja jonne enkelit ohjasivat paimenet. Kapalot ovat tosin vähäpätöiset ja halvat, mutta aarre, Kristus, joka niissä lepää, on kallis.” Luther selittää myös tällä tavalla: ”Kapalot merkitsevät evankeliumin julistamista; seimi merkitsee paikkaa, jonne kristityt kokoontuvat kuulemaan Jumalan sanaa. Härkä ja aasi edustavat meitä.”

Paimenet saivat nähdä suuren taivaallisen sotajoukon, joka ylisti Jumalaa sanoen: **”Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!”** Apostoli Pietari huudahtaa: **”Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta, ovat tutkineet, mihin tai mil-**

laiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi, edeltäpäin todistaessaan Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevastakin kunniaista. Ja heille, koska he eivät palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu niiden kautta, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Henges-

sä ovat teille evankeliumia julistaneet; ja siihen enkelitkin halajavat katsahtaa.” (1. Piet. 1:10–12) Enkelit ylistivät Jumalaa siitä, että ihmisille on syntynyt Vapahtaja. Tähän ylistykseen mekin saamme yhtyä. Meille, sinulle ja minulle, on syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra. Aamen!!

JOULUSAARNA

Karl Emil Litzell, pastori (1830–1854)

”Katso minä ilmoitan teille suuren ilon, joka tuleva on kaikelle kansalle: Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja.” Luuk. 2:10–11

Tämä on enkelin saarna Betlehemin köyhille paimenille sinä autuaana yönä, jona Vapahtaja syntyi maailmaan. Yön hiljaisuudessa astuu taivaallisen sanansaattaja alas köyhille syntyisille tuomaan iloisimman ja autuaallisimman sanoman, mikä maan päällä koskaan on kuulunut. Tutkikaamme vähän lähemmin tätä suloista julistusta! ”Katso!” sanoo enkeli. Tällä tahtoo hän osoittaa, että hänellä on jotakin erinomaista meille julistettavana, ja hän kehottaa meitä tarkkaamaan huolellisesti sitä suurta, suloista sanomaa, jota hän meille ilmoittaa. (...)

Ajattele siis nyt, rakas sielu, joka tämän luet, mikä autuus Jeesuksen, tämän syntyneen Vapahtajan kautta on sinulle tapahtunut, nimittäin että hän on tehnyt sinun kanssasi autuaallisen vaihtokaupan: hän otti päällensä kaikki sinun surkeutesi, sinun syntisi, kuolemasi, rangaistuksesi ja kado-

tuksesi ja sen sijaan antoi sinulle syntien anteeksi saamisen, elämän, rauhan Jumalan kanssa, vanhurskauden, joka Jumalan edessä kelpaa, Jumalan armon ja ystävyyden sekä iankaikkisen autuuden. Näetkö nyt, minkä suuren ilon nuo sanat, ”teille on syntynyt Vapahtaja”, tuovat mukanaan!

Niin on siis tämä enkelin saarna kauhis, taivaallinen saarna ja erittäin suloinen, ihana sanoma, joka ilmoittaa meille pelkkää iloa ja lohdutusta. Tämä korkea sanansaattaja tahtois mielellään painaa tämän syvälle sydämeemme ja tehdä sen meille oikein kalliiksi, suureksi ja suloiseksi. Sen tähden hän käyttää niin kauniita, ystävällisiä sanoja sitä meille julistaessansa. ”Katso”, sanoo hän, ”minä ilmoitan teille suuren ilon; teille on syntynyt Vapahtaja.” Hän tahtoo ikään kuin sanoa: Kuulkaa, te ihmisen lapset! Te olette tosin Jumalasta langenneet ja suuresti syntiä tehneet häntä vastaan ja sen tähden ansainneet iankaikkisen kadotuksen. Teillä olisi kyllä syy pelästyä, hämmästyä ja epäillä katsellessanne onnettomuut-

tanne, mutta katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, minä tuon teille iloisen ja hyvän sanoman: teille on syntynyt Vapahtaja. Olkaa siis nyt iloiset ja riemuitkaa suuresti, sillä Jumala on antanut teille suuren lahjan ja kalliin tavarain, joka on taivasta ja maata korkeampi ja kalliimpi. Sen välityksellä te olette vapahdetut kaikesta onnettomuudestanne ja saatte elämän, kaikkien syntien anteeksi saamisen, Jumalan armon ja iankaikkisen autuuden. Sen tähden on teillä syy iloita, jopa suuresti iloita, sillä ette sittenkään voi niin iloita kuin tulisi ja tämä suuri lahja ansaitsisi. Sano nyt itse, rakas sielu, eikö tämän sanomattoman armon pitäisi painaa meitä syvälle alas ja nöyryyttää meitä, kun näemme, kuinka perin mahdollottomat olemme senkaltaiseen äärettömään rakkauteen. Toisaalta sen tulisi herättää meissä suuri riemu ja ihastus, kun näemme Jumalan suuren hyvyuden meitä kohtaan, samoin kuin myös sydämelisen turvan ja uskalluksen taivaallisen Isän puoleen, joka on Poikansa antanut meitä kadotettuja, viheliäisiä syntisraukkoja auttaaksensa onnettomuudestamme?

Oi mikä lohdutus siis tässä saarnassa onkaan! Emmekö nyt aina iloitsisi, olisi hyvällä mielellä ja kiittäisi Jumalaa, kun sen vain uskossa käsittäisimme ja itsellemme omistaisimme! Sillä luonnostamme täytyy ihmisen tunteisansa syntinsä, pelästyä ja hämmästyä Jumalan vihaa. Ihminen tuntee paljon tuskaa ja vaivaa synnin, kuoleman ja perkeleen tähden, jotka rasittavat ja vaivaavat omaatuntoa ja tekevät hänen elämänsä surkeaksi ja katkerak-

si. Sillä missä ei ole vakuutusta syntien anteeksiantamuksesta ja Jumalan armosta, siinä on paha omatunto, joka tuo mukanaan alinomaisen kuoleman ja helvetin pelon, eikä se koskaan anna rauhaa, iloa ja riemua sydämelle. Tätä vastaan on näissä enkelin sanoissa erittäin väkevä lohdutus, niin että sielu, joka uskossa ottaa tämän Vapahtajan vastaan, ei enää pelkää syntiä, kuolemaa eikä perkelettä. Hän on näet vakuutettu siitä, että hän on Vapahtajan kautta vapahdettu synnistä, kuolemasta, perkeleestä, helvetistä ja kaikesta pahasta. Jos synti häntä vaivaa, voi hän uskossa lohduttaa itseänsä Vapahtajallansa ja sanoa: Minun täytyy kylläkin tunnustaa, että olen syntinen, mutta tässöpä ilmoittaa Jumalan enkeli, että minulla on Vapahtaja. Hän on minunkin syntini pyyh-

kinyt pois ja velkani maksanut. Jos kuolema kauhistaa, saattaa hän uskossa kerskata: Kuolema, missä on sinun otasi? Helveti, missä on sinun voitosi? Tässä on se Vapahtaja, joka on minunkin kuolemani kärsinyt. Jos laki ja Jumalan viha pelästyttää häntä, taitaa hän sanoa: Tässä on se mies, joka on lain sijastani täyttänyt ja Jumalan vihan sovittanut. Hän on Jumalan vihan maljan minun sijastani juonut. Sen tähden tiedän hänen kauttansa tai vaallisen Isän sydämessä olevan palava iankaikkinen rakkaus minua kohtaan. Jos perkele ampuu nuoliansa, saattaa hän uskossa vahvasti kerskata: Jumalan olkoon kiitos, joka meille voiton on antanut meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta. Katso, tämän lohdutuksen sisältävät nämä sanat, tällöisen iloisen turvan Jumalan armoon ne vaikuttavat, kun ne uskossa omistetaan ja käsitetään.

Ja tämä ilo on tuleva kaikille kansoille. Kenenkään ei siis tarvitse ajatella: Onko tämä Vapahtaja minullekin syntynyt? Onko hän minullekin annettu? Olenko minäkin hänen kauttansa vapahdettu? Herra Jeesus on sinutkin, rakas sielu, vapahtanut synnistä, kuolemasta ja perkeleestä. Hän sinun, juuri sinun Vapahtajasi. Katso siis, että otat nyt vastaan ja omistat hänet itsellesi, sillä mitä hyötyä ja iloa on sinulla Vapahtajasta, ellet usko hänen olevan sinullekin annettu ja ellet usko, että Hän sinutkin on kaikista synneistäsi, kuolemastasi ja perkeleen vallan alta lunastanut? ”Teille on syntynyt Vapahtaja”, sanoo enkeli. Tämän sanan ”teille” pitäisi syystä mei-

tä kaikkia ilahduttaa. Sillä keitä tämä sana ”teille” tarkoittaa? Ei kiviä eikä kantoja, ei eläimiä ja muita luontokappaleita, vaan ihmisiä, eikä ainoastaan yhtä tai kahta, vaan kaikkia.

Mitä siis nyt teemme? Vieläkö epäuskossa hylkäämme tämän suuren lahjan ja epäilemme Jumalan armoa ja rakkautta? Pois se! Älä siis ajattele, rakas sielu: Muut, jotka ovat mahdollisempia, voivat kyllä iloita Vapahtajasta, mutta minä, syntisraukka, en uskalla sitä itselleni omistaa enkä siitä iloita. Etkö sinäkin ole ihminen? Olet. Mutta kenelle on tämä Vapahtaja tullut, kenelle syntynyt, kenen synnit maksanut ja sovittanut, kenelle elämän ja autuuden ansainnut? Eikö minulle ja sinulle ja kaikille syntisille? Eiväthän enkelit häntä tarvineet eivätkä perkeleet hänestä huolineet, mutta me tarvitsemme häntä, ja meille viheliäisille syntisille, vaivaisille ihmisraukoille on hän syntynyt. Sen tähden tulee meidän ilolla ottaa vastaan tämä enkelin lohdullinen saarna Vapahtajasta, sillä, sanoo enkeli, ”teille on Vapahtaja syntynyt”. Teidän omanne hän on, teidän, jotka olette vaivaiset, viheliäiset, kadotetut syntiset, teille on Jumala tämän lapsen antanut. Ottakaa siis hänet vastaan, sillä juuri senkaltaista Vapahtajaa te tarvitsette.

*Saarna pidetty vuonna 1854.
Kieliasua varovasti korjailtu.*

Karl Emil Litzell (11.11.1830 Lohtaja – 16.6.1854 Degerby) oli suomalainen pappi ja kristillinen kirjailija ja virsirunoilija. Hän kä-

vi Vaasassa yläalkeiskoulua ja lukiota ja pääsi ylioppilaaksi 1848. Litzell opiskeli Helsingin yliopistossa, ja hänet vihittiin papiksi Turun hiippakunnassa 1853. Hän toimi kirkkoherran apulaisena Pirkkalassa 1853–1854 ja vt. saarnaajana Degerbyssä Inkoossa 1854. Litzell kuoli kuumetautiin 23-vuotiaana kesä-

kuussa 1854. Karismaattisena saarnamiehenä tunnettu Litzell sai vaikutteensa Fredrik Gabriel Hedbergin kirjoituksista. Hän ehti julkaista vain yhden saarnakokoelman vuonna 1854, mutta hänen saarnojaan julkaistiin painettuna vielä 1900-luvun alussa. (Wikipedia)

JOULUAATTONA

Markku Särelä, pastori (1936–2024)

Varhaisesta lapsuudestani muistan erään tapahtuman jouluaattona. Jostakin syystä olin käymässä naapurissa, jossa juuri käytiin joulupöytään. Emäntä ehdotti, että tavan mukaan laulettaisiin jouluvirsi. Vävy hylkäsi ehdotuksen ”mitä turhia” -tyyliin. Niin virsi jäi laulamatta. Samalla vävy muisti maksaa osuutensa joulun laitton kustannuksista reilunpuoleisesti. Tuo koti koki historiallisen murroksen. Silloin katkesi ehkä jopa vuosisatainen perinne. Sama on eletty monessa kodissa sitä ennen ja sen jälkeen. Joulun lapsella ei ole asiaa syntymäpäivilleen. Hänen luomansa ajalliset lahjat kyllä kelpaavat. Mutta niistäkin ihminen ottaa kunnian itselleen eikä kiitä niistä Jumalaa.

Moni muistaa vielä jouluvirren, mutta sanoo: ”laulaa, laulaa en voi.” Kun sydän on kiinni maailmassa, se ei voi ajatella enkelin ilmoitusta. ”Enkeli tai vaan” herkistäisi mieltä liiaksi ja paljastaisi ristiriidan. Niin moni torjuu joulun sanoman, paaduttaa sydämensä ja jatkaa kulkuaan kadotuksen tiellä.

Joulu ilman Jeesusta alkaa pian ol-

Maalaus: Kimmo Pälkkö

la jo perinne sekini. Tyhjiys täyttää ihmisten sydämet. Ilman syntisten Vapahtajaa moni tuntee elämänsä sisälöttömäksi, päämäärättömäksi ja toivottomaksi. Mutta miksi kulkisit tuhoa kohti? Jeesus on tullut, että sinulla olisi elämä ja yltäkyllin. Meitä varten hän on. Juuri sinua varten. ”Lapsi on meille syntynyt, Poika on meille an-

nettu.” ”Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä.” ”Hänessä meillä on lunastus, syntien anteeksisaaminen hänen armonsa rikkauden mukaan.” Täl-laisen lahjan Jumala on antanut meille.

Palatkaamme vielä jouluvirteen. Mitä jos sittenkin laulaisimme sen? Antaisimme sen sanojen puhutella meitä ja havaitsisimme, kuinka suuren joululahjan olemme saaneet. Vaikka entisyytesi puhuisikin sinua vastaan, niin Kristus puhuu puolestasi. Älä sano: ”Laulaa en voi”, vaan: ”Laulan sittenkin.”

Enkeli taivaan lausui näin:

Miks hämmästyitte säikähtäin?

Mä suuren ilon ilmoitan

Maan kansoille nyt tulevan.

Herramme Kristus teille nyt

On tänään tänne syntynyt.

Ja tää on teille merkiksi.

Seimessä lapsi makaapi

VK 1938 nro 21.

Luterilainen 7–8/2023, s. 208.

Muistamme kiittolisena luterilaista julkaisu- ja opetustyötä harjoittavan yhdistyksemme puolesta ahkeran ja korkeasti oppineen teologin, Markku Särelän, elämäntyötä Jumalan valtakunnan hyväksi ja sielujen autuudeksi. Kalle Särelä, Markun veli, lainaa Suomen Tunnustuksellisen Luterilaisen

Kirkon kotisivuilla (www.luterilainen.com) julkaisemissaan muistosoissa Markun puhetta, jonka tämä piti vuonna 1998 Kokemäellä vanhurskauttamisoppia käsitelleessä kokouksessa. Kalle Särelä luonnehtii näitä sanoja veljensä testamentiksi:

”Joka kerta kun sananpalvelija ryhtyy opettamaan vanhurskauttamista, hän on kutsumuksensa pyhimmällä paikalla, pyhille kerta kaikkiaan annetun uskon ja sen pääuskonkappaleen parissa. Lihan heikkouden tähden hänen on ’pelolla ja suurella vavistuksella’ (1 Kor. 2:3; Fil. 2:12) kilvoiteltava esittääkseen puhtaasti sen, minkä Jumalan sana, pyhä Raamattu, meille ilmoittaa, ettei hän perustaisi kuulihoitensa uskoa ’ihmisviisauteen, vaan Jumalan voimaan’ (1 Kor. 2:5) ja ristiinnaulitun Herran Kristuksen varaan (1 Kor. 2:2), ja ettei hän kadottaisi sieluja ja riistäisi kunniaa Herraltamme. Samalla Sanassa sisällä olevan julistajan sydämen täyttää suuri kiitollisuus Jumalaa kohtaan, joka lähetti ainoan Poikansa meille todella riittäväksi ja täydelliseksi vanhurskaudeksi, jossa kelpaamme Jumalalle. Mikä ilo onkaan kirkastaa Kristusta syntisille ja osoittaa, kuinka varmalla ja lujalla pohjalla pelastuksemme on, kun se tapahtuu yksin Kristuksen tähden hänen jo toimittamansa, kaikkia ihmisiä koskevan lunastuksen nojalla, yksin armosta, yksin uskon kautta, ilman lain tekoja.”

Tiedoksi!

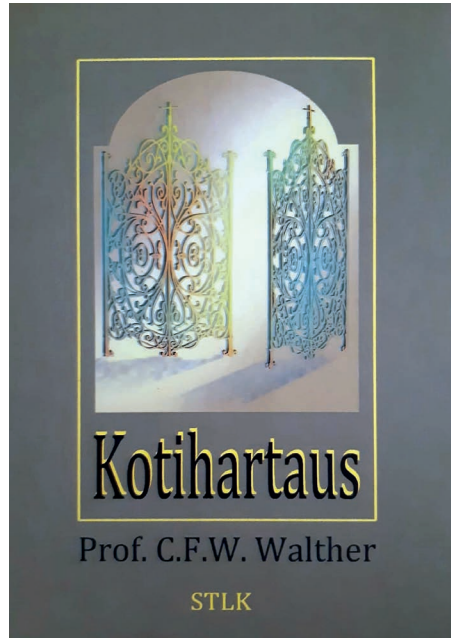
Luther-divari & Kristillinen kirjakauppa on avannut uuden sivutoimipisteen Helsingissä, Mannerheimintie 43. Avoinna pe-la klo 12-17.

JOULUHARTAUS

C. F. W. Walther (1811–1887)

Luuk. 2:11: ”Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa.”

Kuka lepää köyhän tyttösen sylissä? Tosin hän on näöltään ihmislapsen kaltainen. Mitään näkyvää sädekehää ei ole hänen suloisilla kasvoillaan. Mutta mitä huudahtaa Herran enkeli kedolla hämmentyneille paimenille? Hän ”on Kristus, Herra”, Jumala yli kaiken, korkeasti ylistetty iankaikkisuudessa. Tämän enkeli huutaa lujalla äänellä maailmaan. Oi, mikä ihmeellinen sanoma! Tämä syntymä on siis yhdistänyt jumaluuden ja ihmisyyden. Siinä Jumala on ihminen ja ihminen on Jumala. Iankaikkinen yhdistyy kuolevaiseen luotuun. Kaikkivaltias sitoo itsensä voimattomaan tomuun. Iankaikkinen rakkaus liittyy siihen, joka häntä vihaa. Pyhin yhdistyy syntiseen. Kaiken Luoja yhdistyy luotuun ja tulee yhdeksi hänen kaltaisekseen. Kaikkien herrojen Herra, jonka jalkoihin kumartuneina kaikki enkelit ja arkkienkeli peityin kasvoin palvelevat häntä ja odottavat hänen viittaustaan täynnä palvontaa, kytkee itsensä synnin ja saatanan orjan kanssa. Hän, joka kantaa maailmankaikkeutta käsissään ja joka on sirotellut suunnattomat joukot kuin siemenet taivaanvahvuuden pelolle, tulee heikoksi heikkojen kanssa, ja antaa syntisen käsien häntä nostella ja kantaa. Hän, jonka taivaallinen Isä on synnyttänyt olemuksensa kuvaksi ja kirkkautensa säteilyksi olemaan

kanssaan samaa jumalallista valta-suuruutta iankaikkisuuden ”tänä päivänä”, elävän Jumalan oikea Poika, Iankaikkinen Isä, tulee ihmislapseksi, syntisten verisukulaiseksi ja veljeksi, kuoleman lasten langenneen kantaisän jälkeläiseksi, kurjan ihmisperheen jäseneksi, perheen, joka on menettänyt inhimillisen jalosukuisuutensa ja tullut kauhistukseksi enkeleille ja kaikille luoduille. Hän, iankaikkinen valkeus, jonka edessä taivaan valkeuskin on pimeyttä, joka asuu valkeudessa, johon kukaan ei voi tulla, tulee alas meidän pimeään maailmaamme ollakseen pimeydessä ja kuoleman varjossa istuvien asuintoveri.

Hän, joka ei mahdu taivasten taivaasiin, hän, jolle taivas on vain istuime-
na ja maa jalkojensa astinlautana, tu-
lee alas jakaakseen tomun asukkaiden
kanssa heidän maasta ja savesta teh-
dyt majansa. Hän, joka yksin kirjoit-
taa elämän kirjaan, sallii nyt kirjoitet-
tavan nimensä ihmisten luetteloon vä-
häisimpänä ja köyhimpänä.

Oi tunnetusti suuri jumalanpelon
salaisuus: **”Jumala on ilmestynyt li-
hassa”!** (1 Tim. 3:16) Voiko ei vain
inhimillinen ymmärrys, vaan myös
korkeimpien enkelien ymmärrys kat-
soa tämän jumalallisen armoneuvon
tänään paljastuneeseen syvyyteen ja
löytää sen perusteet? Tosin pyhät en-
kelit haluavat kasvot maahan kumar-
tuneina katsoa siihen, mutta löytämät-
tä perustetta tälle Jumalan sydämen
syvyydelle, he vain rukoillen kaiutta-
vat: **”Kunnia olkoon Jumalalle kor-
keudessa!”** Mitä ovat kaikki muut Ju-
malan vaikuttamat ihmeet tämän ih-
meen rinnalla, että **”Sana tuli lihak-
si”** (Joh. 1:14)? Mitä on maailman
luominen tyhjästä? Mitä on näkymät-
tömillä pylväillä lepäävä taivaanhol-
vi lukemattomine ikuisessa järjestyk-
sessä rataansa kiertävine tähtineen?
Mitä on maailmankaikkeuden ja siinä
elävien ja liikkuvien ylläpidon ihme?
Mitä ovat kaikki nämä Kaikkivaltiaan
vallan ihmeet, Kaikkietävän viisau-
den ihmeet, kaikkia rakastavan Rak-
kauden ihmeet, josta kaikki aamutäh-

det ylistävät Jumalaa ja kaikki Juma-
lan lapset iloitsevat. Mitä ne ovat sen
ihmeen rinnalla, että suuri Jumala rii-
sua kirkkautensa, astuu alas kaikkien
yläpuolella olevasta taivaastaan, ottaa
vastaan ei ainoastaan luodun hahmoa,
vaan luodun luonnon tullessa ihmisek-
si, ihmiseksi orjan hahmossa, syntis-
ten lapseksi ja veljeksi?

Mikä kieli voi ilmaista sanoin sel-
laisen syntymän merkityksen? Kun
kerran enkelit olivat ylistäneet sitä
maallisella kielellä joillakin sanoilla,
he kiiruhtivat nopeasti takaisin taivaa-
seen alkaakseen taivaallisella kielellä
laulun kiittääkseen tätä Jumalan te-
koa iankaikkisesta iankaikkiseen hä-
nen valtaistuimensa edessä. Mitä me
voimme nyt tehdä ja mitä meidän tu-
lee tehdä? Emme voi tehdä muuta
kuin heittäytyä tomuun, anoa ja so-
pertia hallelujaa sille, joka Beetlehe-
missä kerran kaikkien luotujen häm-
mästykseksi ei ottanut pyhän enkelin
luontoa vaan – mikä salaisuus, mikä
ihme! – tuli ihmiseksi!

**Oi Jeesus Kristus, Sinun seimesi
on sieluni laidun. Tässä on se paik-
ka, tässä lepää Sana pukeutunee-
na meidän lihaamme. Sinä, kor-
kein Hyvä, korotat meidän verem-
me valtaistuimellesi, kaikkia kuk-
kuloita korkeammalle. Sinä, ikui-
nen voima, teet veljeysliiton kans-
samme, meille, jotka olemme kuin
savu. Halleluja. Aamen.**

Tulisitko mukaan?

Concordia-lehden tilaukset 32€/vuosi. Uusille tilaajille valinnan
mukaan lahjaksi 2 kpl Concordian aikaisemmin julkaisemaa kirjaa!

MITÄ LUTERILAISET TUNNUSTUSKIRJAMME OPETTAVAT VAPAHTAJASTAMME?

Jumalan Poika

Edelleen seurakuntamme opettavat, että Sana, so. Jumalan Poika, on ottanut inhimillisen luonnon autuaan neitsyt Marian kohdussa, niin että molemmat luonnot, jumalallinen ja inhimillinen, samassa persoonassa erottamattomasti yhtyneinä, ovat yksi ainoa Kristus, tois Jumala ja tosi ihminen, joka syntyi neitsyt Mariasta, todella kärsi, ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin, jotta hän sovitaisi Isän kanssamme ja olisi uhri ei ainoastaan perisyynnin, vaan myös kaikkien ihmisten tekosyntien tähden. Tämä sama Kristus astui alas tuoneleen, nousi todella kolmantena päivänä kuolleista ja astui ylös taivaisiin istuakseen Isän oikealla puolella, hallitakseen ja vallitakseen ikuisesti kaikkia luotuja sekä pyhittääkseen ne, jotka uskovat häneen, lähettämällä heidän sydämiinsä Pyhän Hengen, joka heitä johtaa, lohduttaa, tekee eläviksi ja puolustaa saatanaa ja synnin valtaa vastaan. Sama Kristus on näkyvällä tavalla tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita jne., kuten apostolisessa uskontunnustuksessa sanotaan.

Augsburgin tunnustus 3. artikla. TK 1990,53.

Kristuksen persoona

Status controversiae – keskeinen kiistakysymys

Keskeisenä kysymyksenä on ollut: Ovatko jumalallinen ja inhimillinen luonto ja niiden ominaisuudet persoonallisen yhtymyksen perusteella reaalisesti eli todellisesti Kristuksen persoonassa toisiinsa yhdistyneinä? Kuinka pitkälle tämä yhteys ulottuu?

Sakramentin halveksijoiden väitteen mukaan jumalallinen ja inhimillinen luonto ovat yhdistyneet Kristuksessa siten, että kummaankaan luonnon ominaisuudet eivät todellisesti eli reaalisesti kuulu toiselle, vaan luontoille on yhteistä vain nimi. Hehän sanovat avoimesti: *Unio facit communia nomina*, ”Persoonallinen yhtymys tekee vain nimestä yhteisiä.” Jumalaa sanotaan siis ihmiseksi ja ihmistä Jumalaksi, mutta siten, että Jumalalla ei ole reaalisesti eli todellisesti mitään yhteistä ihmisyyden eikä ihmisyydellä jumaluuden ja sen majesteetin ja ominaisuuksien kanssa. Tätä vastustavan kannan ovat esittäneet tohtori Luther ja hänen kannattajansa sakramentin halveksijoita vastustaessaan.

Tutustu! www.luterilainen.net

Affirmativa

Kristillisen kirkon puhdas oppi Kristuksen persoonasta

Riidan selvittämiseksi ja lopettamiseksi me esitämme kristillisen uskomme mukaisesti oppinamme, uskonamme ja tunnustuksemme seuraavan.

1. Jumalallinen ja inhimillinen luonto ovat persoonallisesti yhtyneet Kristuksessa siten, ettei ole olemassa kahda kristusta, joista toinen olisi Jumalan, toinen ihmisen poika; on vain yksi Jumalan Poika, joka on myös Ihmisen Poika (Luuk. 1:31–35; Room. 9:5).

6. Niinpä me uskomme, opetamme ja tunnustamme, että Jumala on ihminen ja ihminen on Jumala. Se ei olisi mahdollista, ellei jumalallisella ja inhimillisellä luonnolla olisi mitään todellista keskinäistä yhteyttä.

Kuinka näet voitaisiin ihmistä, Marian poikaa, totta puhuen sanoa Jumalaksi tai Korkeimman Jumalan Pojaksi, ja kuinka hän voisi olla se, miksi häntä sanotaan, ellei hänen ihmisyytensä olisi persoonallisesti yhtynyt Jumalan Poikaan eikä ihmisyydellä siis olisi Jumalan Pojan kanssa mitään reaalisesti eli todellisesti yhteistä, vaan yhteistä olisi pelkkä Jumalan nimi?

7. Siksi me uskomme, opetamme ja tunnustamme, että Mariassa ei siinnyt eikä hänestä syntynyt pelkkää ihmistä, vaan Jumalan todellinen Poika. On siis oikein sanoa häntä Jumalan äidiksi, koska hän se todella on.

8. Edelleen me uskomme, opetamme ja tunnustamme, että pelkkä ih-

minen ei meidän puolestamme kärsinyt, kuollut tullut haudatuksi, astunut helvettiin, noussut kuolleista, astunut taivaaseen ja tullut korotetuksi Jumalan kaikkivaltiaaseen voimaan ja majesteettiin, vaan sellainen ihminen, jonka ihmisluonto on niin sanomattoman syvällä tavalla yhtynyt ja yhdistynyt Jumalan Poikaan, että se muodostaa hänen kanssaan yhden ainoan persoonan.

9. Sen tähden onkin meidän puolestamme todella kärsinyt Jumalan Poika, nimittäin siihen ihmisluontoon kuuluvan ominaisuuden mukaisesti, jonka hän on omaksunut jumalallisen persoonansa ykseyteen ja ottanut omakseen. Näin hän kykeni kärsimään ja voi toimia ylipappinamme sovittaakseen meidät Jumalan kanssa, niin kuin on kirjoitettu: He ovat ”kirkkauden Herran ristiinnaulinneet” ja: Meidät on Jumalan verellä lunastettu (1. Kor. 2:8; Ap. t. 20:28).

10. Siksi me uskomme, opetamme ja tunnustamme, että Ihmisen Poika on reaalisesti eli todellisesti ihmisluonnossaan korotettu Jumalan kaikkivaltiaan majesteetin ja voiman oikealle puolelle. Tämän edellytyksenä oli, että tämä ihminen otettiin jumaluuteen, kun hän oli äidin kohdussa siinnyt Pyhästä Hengestä, ja hänen ihmisluontonsa yhdistyi persoonallisesti kaikkein Korkeimman Poikaan.

Yksimielisyyden ohje. Tiivistelmä. 8. Kristuksen persoona. TK 1990, 445–447

JOULUSAARNA

Fredrik Gabriel Hedberg (1811–1893)

”Iloitse suuresti, tytär Siion, riemuitse, tytär Jerusalemin, sillä sinun kuninkaasi tulee sinulle! Vanhurskas ja auttaja hän on, on nöyrä ja ratsastaa aasilla, aasintamman varrella” (Sak. 9:9).

Kaikki ihmiset, katsokaa ja huomattakaa: tämä päivä on vapahduksen päivä! Ennustus on toteen käynyt: **”Sinun kuninkaasi tulee sinulle.”** **”Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on heraus.”** Seimessä makaa lapsi, joka on kuningasten Kuningas ja herrain Herra. Korkea on hänen herrautensa! Se käsittää taivaan ja maan sekä yli luodun maailman, ja katso, hän on kuitenkin sydämesi kuningas! Hän on likeisin sukulaisesi, likeisempi kuin isäsi ja äitisi, vaimosi ja lapsesi. Sillä Hän on lihaasi ja vertasi ja lähinnä sinua. Ja Katso, Hän tulee nyt sinun tykösi, tahtoo tulla sinua niin lähelle, kuin ei kukaan muu voi tehdä; tahtoo tulla sydämeesi, niin, sydämessäsi Hän tahtoo aina asua! Hän itse lausuu: **”Katso, minä seison ovella ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle”** (Ilm. 3:20). **”Joka minua rakastaa, hän pitää minun sanani”**, ja hänen luonaan tahdon asua. Niin lähelle sydäntäsi tahtoo Kuninkaasi, Ylkäsi ja Jumalasi, Immanuel tulla.

Ota, oi ota vastaan. Anna ovesi olla avoinna! Ylkäsi tahtoo tulla vieraaksesi, ja tahtoo ikuisesti yhdistyä sinuun; niin, ikuisesti kihlata sinut morsiamek-

sensa. Niin tahtoo Hän sinua lähestyä. Hän vanhurskas Auttaja, vanhurskautellaan tehdäkseen myös sinutkin syntisen vanhurskaaksi; Hän tahtoo auttaa sinua, vapahtaa sinua. Hän sanoo itse: **”Minä tahdon heitä päästää helvetin vallasta ja vapahtaa heitä kuolemasta. Kuolema, minä tahdon olla sinulle myrkky; helveti, minä tahdon olla sinulle surma”** (Hoosea 13:14). Sen kaltainen Auttaja on Hän, sinun Kuninkaasi Siionissa. Sen tähden **”ole iloinen ja iloitse suuresti”**. Älä siitä pahene, että Hän tässä maailmassa on niin halpa ja ylönkatsottu, ulkonaöltään köyhä kuningas, joka vassassa syntyi ja makaa seimessä! Sil-

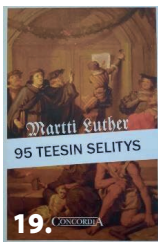
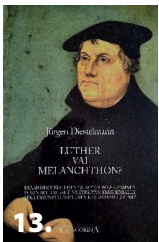
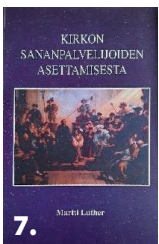
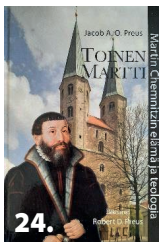
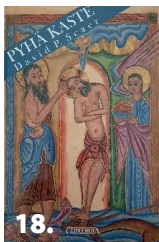
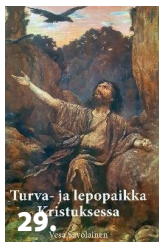
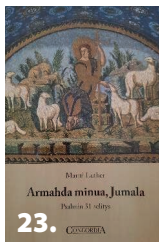
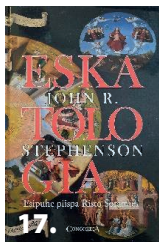
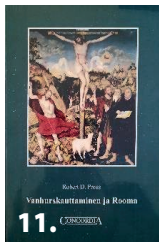
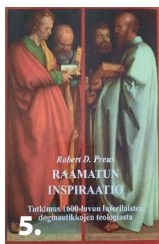
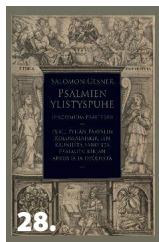
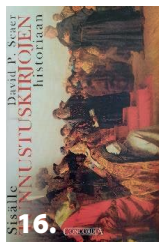
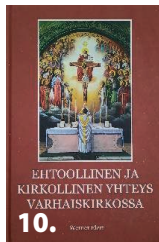
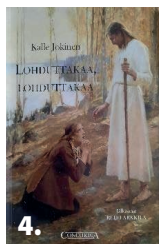
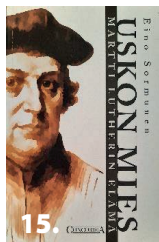
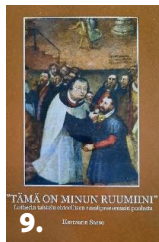
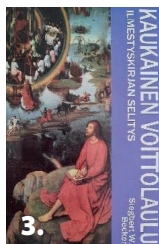
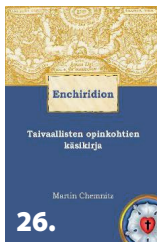
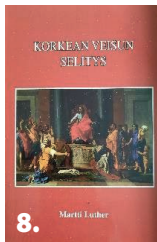
Luterilaista kirjallisuutta!

KIRJOJEN JA CONCORDIA-LEHDEN
TILAUKSET JA TIEDUSTELUT LUTHER-DIVARISTA

Luther-Kirjat Oy

Fabianinkatu 13, 00130 Helsinki

lutherdivari@gmail.com 044 077 2233/Hannu Halonen

Concordia-julkaisusarjassa ilmestyneet kirjat:

1	Robert D. Preus:	Kristuksen kirkon usko ja nykyajanraamatuntutkimus. 1995. 5 €
2	Hannu Lehtonen (toim.):	Syntyneitä sydämiä. Ajankohtaiskirja vanhurskauttamisesta. 1996. nid. 5 € / sid. 10 €
3	Siegbert Becker:	Kaukainen voittolaulu. Ilmestyskirjan selitys. 2. painos. 2013. 10 €
4	Kalle Jokinen:	Lohduttakaa, lohduttakaa. 2. painos, 2021. 12 €
5	Robert D. Preus:	Raamatun inspiraatio. Tutkimus 1600-luvun luterilaisten dogmaattikkojen teologiasta. 1999. 10 €
6	Tom G. A. Hardt:	Luther ja Raamatun sanainspiraatio. Luther och Schriftens verbalinspiration. En kritisk analys av Miikka Ruokanens bok ”Doctrina divinitus inspiratae. Martin Luther’s position in the ecumenical problem of biblical inspiration”. (Kaksikielinen) 2006. 8 €
7	Martti Luther:	Kirkon sananpalvelijoiden asettamisesta. 2009. 8 €
8	Martti Luther:	Korkean veisun selitys. 2011. 10 €
9	Hermann Sasse:	Tämä on minun ruumiini. Lutherin taistelu ehtoollisen reaaliapresenssin puolesta. 2011. 15 €
10	Werner Elert:	Ehtoollinen ja kirkollinen yhteys varhaiskirkossa. 2013. 15 €
11	Robert D. Preus:	Vanhurskauttaminen ja Rooma. 2014. 10 €
12	Hugo Odeberg:	Kristus Vanhassa testamentissa. 2015. 8 €
13	Jürgen Diestelmann:	Luther vai Melancthon? 2016. 10 €
14	Robert D. Preus:	Sisälle tunnustukseen. Lyhyt johdanto luterilaisiin tunnustuskirjoihin ja niiden teologiaan. 2017. 10 €
15	Eino Sormunen:	Uskon mies. Martti Lutherin elämä. 2017. 10 €
16	David P. Scaer:	Sisälle tunnustuskirjojen historiaan. 2018. 10 €
17	John R. Stephenson:	Eskatologia. 2018. 15 €
18	David P. Scaer:	Pyhä kaste. 2018. 15 €
19	Martti Luther:	95 teesin selitys. 2018. 12 €
20	Reijo Arkkila:	Sana – kaste – ehtoollinen. Kolme todistajaa taivastiellä. 2020. 8 €
21	H. J. Pätälä – P. J. I. Kurvinen:	Raamatullinen uskonoppi. 2020. 12 €
22	Vesa Savolainen:	Elämisen ja kuoleamisen taito. Ars vivendi et moriendi. 2021. 12 €
23	Martti Luther:	Armahda minua, Jumala. Psalmin 51 selitys. 2022. 10 €
24	Jacob Preus:	Toinen Martti. Martin Chemnitzin elämä ja teologia. 2022. 15 €
25	Martin Chemnitz:	Kuninkaan Pojan häät. Jumalan lasten iankaikkisesta valitsemuksesta. 2022. 10 €
26	Martin Chemnitz:	Enchiridion – Taivaallisten opinkohtien käsikirja. 2023. 20 €
27	Martti Luther:	Kirjeitä paimenille. Apostoli Paavalin selitys ensimmäiseen kirjeeseen Timoteukselle sekä kirjeisiin Titukselle ja Filemonille. 2023. 20 €
28	Salomon Gesner:	Psalmien ylistyspuhe. 2024. 10 €
29	Vesa Savolainen:	Turva- ja lepopaikka Kristuksessa. 2024. 12 €
30	Martti Luther	Vähä ja Iso katekismus. 2024. nid. 5 €
31	Reijo Arkkila	Kaste, uudestisyntyminen ja lapsen usko. 2024. nid. 10 €

Luther-kirjat Oy

Fabianinkatu 13
00130 Helsinki

LASKU

Päivämäärä Datum	Laskun numero Fakturans nummer
Viitteenne Er referens	
Asiakasnumero Kundnummer	Viitteemme Vår referens
Toimitus Leverans	
Maksuehdot Betalningsvillkor	Eräpäivä Förfallodag
Huomautusaika Anmärkningstid	Vivästyskorko Dröjsmålsränta

Huom!
Uudet Concordian tilaus-/lahjatilaustiedot, osoitemuutokset ym. välittyvät tiedonantokohdan kautta ilman viitenumeroa. Lehtitilaukset Luther-Kirjat Oy:n tilille *F193 5512 0020 0098 82*. Concordian tilaushinnat v. 2025: 32€/kestotilaus, 33€/vuositilaus, 42€/”kannatustilaus” (sis. myös verkkolehden sähköpostin liitteenä), 22€ verkkolehti. Lehtitilaukset sisältävät 6 julkaisua, joista 1-2 uutuuskirjoja.
Uusille tilaajille lähetetään toivomuksesta 2 kpl Concordia ry:n aikaisemmin julkaisemaa kirjaa, esim. *Lutherin* Korkean veisun selitys, *Beckerin* Ilmestyskirjan selitys Kaukainen voittolaulu, *Sassen* Tämä on minun ruumiini, *Elerin* Ehtoollinen ja kirkollinen yhteys, *Scaerin* Pyhä kaste, *Lutherin* 95 teesin selitys, *Stephensonin* Eskatologia, *Sormusen* Uskon mies, *Savolaisen* Elämisen ja kuoleamisen taito, *Jokisen* Lohduttakaa, lohduttakaa jne.
Tule mukaan! Puh. 0440 77 22 33 tai lutherdivari@gmail.com

VIITENUMERO REFERENSNUMMER	YHTEENSÄ TOTALT TOTAL	
----------------------------	-----------------------------	--

0440-772 233
Avoinna:
ark 10.30-17.30, la 11-15

ALV rek. Y-tunnus 1729281-2
email: hannu.halonen@concordia.fi
www.concordia.fi www.lutherdivari.fi

IBAN: FI93 5512 0020 0098 82
SWIFT: OKOYFIHH
OP Veteli 551200-29882

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	Osuuspankki FI93 5512 0020 0098 82	TILISIIRTO GIRERING Vain kotimaan maksuliikenteessä Endast för inrikesbetalningsförmedling	 	
Saaja Mottagare	Luther-kirjat Oy Fabianinkatu 13 00130 Helsinki			Concordia v 2025
Maksaja Betalar				
Allekirjoitus Underskrift				
Tilitä nro Från konto nr		Viitenro Ref.nr		
		Eräpäivä Förf.dag		

lä katso, Hänen köyhyytensä on sinun rikkautesi, Hänen alhaisuutensa sinun kunniasi, Hänen heikkoutensa sinun väkevyytesi.

Tahdomme nyt tutkistella ja sydämeemme painaa Luukkaan jouluevan-
keliumin aihetta: 1. Lapsi seimessä. 2. Enkelin ilmoitus. 3. Taivaallisen sotajoukon veisu. 4. Köyhien paimenten meno lapsen luokse Beetleheemiin.

1. Lapsi seimessä

”Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky, että kaikki maailma oli verolle pantava. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana. Ja kaikki menivät verolle pantaviksi, kukin omaan kaupunkiinsa. Niin Joosefkin lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, jonka nimi on Beethem, hän kun oli Daavidin huonetta ja sukua, verolle pantavaksi Marian, kihlattunsa, kanssa, joka oli raskaana. Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen aika tuli. Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa” (Luuk. 2:1-7).

Pyhän tekstimme ensimmäinen osa kertoo eräästä mahtavasta keisarista, jonka hallituksen alaisena oli koko maailma, ja eräästä köyhästä lapsesta, joka syntyi valjussa vajassa ja laskettiin seimeen makaamaan.

Augustus oli mahtavan maailman hallitsijan nimi, joka jo 30 vuotta oli

hallinnut koko silloin tunnettua maailmaa ja joka nyt sääti, että kaikki maailma piti panna verolle. Tämän vuoksi piti itse kunkin mennä syntymäkaupunkiinsa itsensä ilmoittamaan.

Siihen aikaan asui Galileassa Nasaretin kaupungissa eräs köyhä työmies, Joosef nimeltään, joka, samoin kuin hänen kihlattu morsiamensakin, Maria, oli Daavidin kuninkaallista sukua. Heidän piti sen vuoksi mennä Beethleheemiin Juudaan maahan, jossa heidän esi-isänsä Daavid 1000 vuotta sitten oli syntynyt ja jota sen tähden kutsuttiin Daavidin kaupungiksi. Pitkä oli matka, ja köyhiä kun olivat, täytyi heidän kulkea jalkaisin, vaikka oli talvi. Lisäksi oli Maria raskaana. Sillä nyt oli yhdeksän kuukautta kulunut siitä, kun hän sai sen ihmeellisen ilmestyksen Jumalalta, että hän, vaikka oli puhdas neitsyt, oli Pyhän Hengen vaikutuksesta synnyttävä pojan, jolle hänen tuli antaa nimeksi Jeesus, ts. Vapahtaja, ja joka oli oleva Korkeimman Poika sekä Israelin kuningas iankaikkisesti ja jonka valtakunnalla ei pidä loppua oleman. Sellaiset Herran sanat kuuli ja uskoi tämä köyhä neitsyt, ja sen tähden oli hän siunatuin kaikista vaimoista maan päällä, hän, joka kohta oli synnyttävä maailmaan luvatus Vapahtajan, Jeesuksen.

Mutta paljon sai tämä siunattu lapsensynnyttäjä kärsiä uskonsa koettelemukseksi. Tehtyään vaivalloisen matkan Daavidin kaupunkiin, Beethleheemiin, sai hän hämmästykseseen kuulla, ettei hänellä ollut suojaa ihmisasunnoissa: **”Heillä ei ollut sijaa majatalossa!”** Joosefin ja Marian, näi-

den köyhien ihmisten, täytyi viettää jouluyönsä halvassa vajassa. Ja tässä pimeässä, kylmässä tallissa synnytti nyt Maria pojan, josta Jumala enkelin kautta oli niin suuren lupauksen hänelle antanut. Hänen täytyi panna tämä ihmeellinen lapsi seimeen heinien ja olkien päälle. Oi ihmeitten ihmettä! Suuri oli siunatun neitsyen usko, mutta kova ja vaikea oli koetus. Mutta taivaallinen ilmoitus vahvisti häntä pian.

2. Enkelin ilmoitus

”Ja sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa. Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he peljästyivät suuresti. Mutta enkeli sanoi heille: ’Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. Ja tämä on teille merkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimessä makaamassa” (Luuk. 2:8-12).

Katso tuota valoa, joka loistaa jouluyön pimeydessä. Kirkkaammin kuin aurinko säteilee se Beethleheimin ympäristössä. Ja kumminkin on puoliyö. Kaikki ihmiset makaavat syvässä unessa. Eivät kuitenkaan kaikki. Muuttamat köyhät paimenet valvovat kedolla vartioimassa karjaansa.

”Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he peljästyivät suuresti.” Ja kuka ihminen ei oli-

si peljästynyt nähdessään sen kaltaista? Kuolevaiset silmät ovat varsin heikot kestäämään Herran kirkkautta. Liha ja veri vapisevat taivaallisten ilmestysten näkyessä. Itse pyhä apostoli Johannes vaipui enkelin ilmestyessä kasvoilensa maahan rukoilemaan ja oli kuin kuollut nähdessään Ihmisen Pojan taivaallisessa kirkkaudessaan.

Mutta hämmästyneille paimenille puhui nyt Jumalan enkeli nämä lohduttavat sanat: **”Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon.”** Niin tahtoo Jumala myös tänään lohduttaa näillä sanoilla kaikkia murheellisia ja hätäntyneitä sydämiä. Sen tähden, jos olet ollut huolissasi suuresta syntikurjuudestasi tai peljästynyt sydänraukkasasi kovuutta ja kylmyyttä Jumalaasi kohtaan, joka sinua niin paljon rakastaa, niin kuulehan, mitä Herran enkeli myös sinulle huudahtaa: **”Älkää peljätkö!”**. Vaikka syntikurjuutesi on suuri ja sanomaton, niin muista kuitenkin, että tässä ilmoitetaan sinulle suuri ilo, **”joka on tuleva kaikelle kansalle”**, ja siis varmasti sinullekin, vaikka olisitkin kelvottomin ja suurin syntinen maailmassa. Tässä on apu ja parannus kaikille. Kaikki olemme saaneet Jumalalta Vapahtajan, Jeesuksen, joka Jumalan omasta olennosta on lähtenyt iankaikkisen Isän lähettämänä; Hän on Pyhällä Hengellä runsaasti voideltu ja vihitty olemaan autuaaksitekijämme, Herramme ja Jumalamme iankaikkisesti. Joka uskoo Häneen, se ei pakene; hän ei kuolemalla kuole, vaan elää iankaikkisesti (Jes. 28:16 ja Joh. 11:25-26). Sillä sellainen Vapahtaja on meille kaikille syntynyt ja an-

nettu, joka on Kristus, kaikkien Herra, ja Hänet on korotettu Jumalan oikealle puolelle taivaassa ja Hänen valtakunnallaan ei pidä loppua oleman.

Häneen tulee meidän sydämeistämme turvata, Hänen syntymisestämme suuresti iloita ja Hänen sovintokuolemastansa sekä voitollisesta ylönousemisestansa rohkeasti kerskata. Sillä huomaa tarkasti: Meille kaikille on Hän syntynyt ja meille kaikille Jumalalta annettu. Mitä siitä, jos Hän syntyiikin tallissa, pantiin seimeen makaamaan ja kuoli ristinpuussa? Hänen alentumisensa on meidän korotuksemme, Hänen häpeänsä meidän kunniamme, Hänen kuolemansa meidän elämämme. Hän taittoi kuoleman paulat ja avasi meille taivaan ovet.

3. Taivaan ylistysveisu

”Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat: ’Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!’” (Luuk. 2:13-14)

Kun enkeli saarnaa, tottapa silloin taivaan sotajoukon veisata täytyy. Niin tapahtui myös sinä autuaana jouluyönä. **”Kohta oli enkelin kanssa suuri taivaallisen sotaväen joukko, jotka kiittivät Jumalaa ja sanoivat: Kunnia Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!”** Enkelin ilmoitettua ihmisille ilosanoman Vapahtajan syntymisestä yhdistyi hänen kanssansa koko taivaallinen sotajouk-

ko veisaamaan ylistysvirttä Jumalalle, kaikkein korkeimmalle, joka lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan kurjien vaivaisten syntisten pelastukseksi: Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa! Vaan meilläpä on paljon enemmän syytä iankaikkisesti kiittämään korkeinta antajaa, jotka itse saimme tämän suuren lahjan, sekä kaikesta sydämeistämme yhtyä jo täällä taivaallisen sotajoukon ylistysvirteen: ”Ain’ Isää kiittäkäämme, Kun Poikansa Hän soi, Jeesust’ ylistäkäämme, Kun pelastuksen toi, Kiitetty Pyhä Henki kanss’, Kun meilt’ ei säästä lahjojans’ Nyt joulujuhlanä.”

Mutta kuule! Taivaalliset veisaajat, jotka ensin ylistävät Jumalaa korkeudessa, kääntyvät kohta meidän ihmisten puoleen täällä maan päällä veisaten myös meille: Maassa rauha ja ihmisille Jumalan hyvä tahto! Näin kuuluu taivaan korkea tervehdys ensimmäisenä joulupäivänä enkelien julistamana. Rauha ja siunaus todellakin tulvailee Beethlehmissä syntyneen lapsen kautta maahan. Sillä Hänpä on oikea **”Rauhanruhtinas”** (Jes. 9:5), jossa Jumala on sovittanut kaikki itsensä kanssa, Hänen ristinpuussa vuodatetun verensä kautta tehden rauhan kaikkien kanssa taivaassa sekä maan päällä (Kol. 1:20), että totuus maasta veisoisi ja vanhurskaus taivaasta katsoisi; että laupeus ja totuus keskenänsä kohtaisivat, vanhurskaus ja rauha toinen toisensa suuta antaisivat (Ps. 85:11-12), ja rauhalla ei pidä loppua oleman (Jes. 9:6) tämän Kuninkaan, Jeesuksen Kristuksen valtakunnassa. Ja tämä taivaallisen sotajoukon ihana joulu-

virsi tulee varmasti täytetyksi. Jo nytkin on Jumalan rakkaus ja rauha Pyhän Hengen kautta vuodatettu kaikkiin niihin, jotka uskovalla sydämellä suosivat Beetlehemissä syntynyttä Rauhan ruhtinasta, Jeesusta. ”Rauha olkoon teille!” oli Hänen tervehdyksensä vapahdetulle, vähäiselle laumallensa. Mutta kun Hän kerran tulee suurena kunniansa päivänä valtakuntaansa valloittamaan, silloin kaikki viholliset masentuvat Hänen jalkojensa astinlaudaksi, ja silloin todella ei pidä rauhalla loppua oleman. Tosin on jo nyt Jumalan suosio ja rauha kaikilla niillä, jotka omistavat Jeesuksen uskolla, sillä Jumala, joka on laupeudesta rikas, on suuresta rakkaudestaan tehnyt meidät otollisiksi rakkaassa Pojassansa, Jeesuksessa Kristuksessa, joka meille on syntynyt ja annettu.

4. Paimenten tulo Lapsen luo Beetlehemisiin

”Ja kun enkelit olivat menneet paimenten luota taivaaseen, niin nämä puhuivat toisillensa: ’Menkäämme nyt Beetlehemisiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti.’ Ja he menivät kii-ruhtaen ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Ja kun he tämän olivat nähneet, ilmoittivat he sen sanan, joka oli puhuttu heille tästä lapsesta. Ja kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät sitä, mitä paimenet heille puhuivat. Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat ja tutkisteli niitä sydämessänsä. Ja paimenet palasivat kiittäen ja ylis-

täen Jumalaa kaikesta, minkä olivat kuulleet ja nähneet, sen mukaan kuin heille oli puhuttu.”

Taivaassa on enkelien asunto, jonne he myös menivät ilmoitettuaan maailmalle lunastussanomaa ja veisattuaan ihanan jouluvirtensä, ylistäen Jumalaa korkeudessa sekä julistaen rauhan maassa ja taivaallisen suosion kaikille ihmisille, jotka uskolla omistavat Beetlehemissä syntyneen Vapahtajan. Me tosin emme vielä voi seurata enkeleitä taivaan asuntoihin ollessamme vielä täällä lihassa ja vähän aikaa vieraina maan päällä. Mutta nyt tahdomme kuitenkin mennä paimenten kanssa Beetlehemisiin katsomaan sitä, mikä tapahtunut on, **”minkä Herra meille ilmoitti”**. Mutta tiedämme hyvin, että Herramme Jeesus ei lepää lapsena Beetlehemin valjussa vajassa. Ei, Hän ei ole siellä; Hän nousi ylös, ja kuoleista nousseena istuu Hän nyt kunniansa istuimella taivaassa. Mutta juuri Hän, joka nyt taivaan korkeudessa kerubien ja serafien kumarrettavana hallitsee, on sama, joka muinoin lepäsi seimessä meille syntyneenä ja meille kaikille annettuna. Tätä rakkauden ihmettä tahdomme paimenten ja kaikkien Jumalan lasten kanssa halulla ja hartaudella katsella. Beetlehemissä löysivät paimenet Jeesuksen, ja he julistivat sen sanoman, joka tästä lapsesta oli sanottu. Mutta nimi Beetlehem on suomeksi ”leipähuone”, ja Jumalan sana on oikea leipähuone, jossa joka päivä voimme uskossa silmäillä, mitä Jumala on meille suonut ja ainoassa Pojassansa lahjoittanut. Tänäkin päivänä olemme saaneet kuulla

Jumalan sanaa tässä Herran huoneessa: että iankaikkinen Isä on rakastanut meitä kaikkia ihmisiä ja jumalallisesta rakkaudestansa lahjoittanut meille ainokaisen Poikansa Vapahtajaksemme. Joka nämä sanat käsittää ja sydämessään uskoo, hänellä on oikea jouluiilo, joka ikuisesti pysyy, kun sitä vastoin kaikki muu maallinen ilo pian katoaa kuin savu tuuleen. Mutta autuaat ovat ne, jotka Jumalan sanaa kuulevat ja kätkevät sen uskoviin sydämiin. Niin teki myös pyhä neitsyt. Hän kätkei kaikki sanat, jotka Jeesuksesta puhuttiin, ja tutkisteli niitä sydämessään. Autuas on, joka niin tekee.

Mutta hurskaat paimenet ”**palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikes-**

ta, minkä olivat kuulleet ja nähneet, sen mukaan kuin heille oli puhuttu.”

Niin palaamme mekin taas maalliseen kotiimme, mutta kätkekäämme sydämeemme, mitä Jeesuksesta on ilmoitettu, ylistäkäämme ja kiittäkäämme Jumalaa Hänen ihmeellisestä armotansansa ja rakkaudestansa, kun Hän lahjoitti ainokaisen Poikansa autuudeksemme. Sen tähden kehottaa meitä apostoli: **”Iloitkaa aina Herrassa! Vieläkin minä sanon: iloitkaa!”** (Fil. 4:4).

Helsinki 1905. Kieliasua muokattu. Raamatunkäännökset pääsääntöisesti KR 38:sta.

JOULUHARTAUKSIA

Mailis Janatuinen, TM, Espoo

Luuk. 2:8–10a

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Yhtäkkiä heidän edessään seiso i Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: ”Älkää pelätkö!”

Paimenet olivat juutalaisessa yhteiskunnassa halveksittu kansanosa – eiväthän he voineet edes pitää sapattia. Tämän ammatin edustajat eivät niin sanotusti nauttineet kansalaisluottamusta; heitä ei esimerkiksi päästetty todistajiksi oikeuteen. Ei puhettakaan, että paimenia olisi pidetty ”oikeina us-

kovaisina”. Eivät he varmaan itsekkään pitäneet itseään sellaisina.

Ja nyt enkeli kuitenkin ilmestyi juuri paimenten eteen eikä kahdentoista kilometrin päähän Jerusalemiin, jossa asui tuohon aikaan paljon ”oikeita uskovaisia”. ”Älkää pelätkö!” rauhoitteli enkeli ensi sanoikseen kovasti säikähtäneitä miehiä. Itse asiassa heidän ei tarvitsisi pelätä enää koskaan. Kaikki todelliset pelon aiheet olivat maailmasta hävinneet sillä hetkellä, kun Vapahtaja tänne syntyi. Ketään muuta ja mitään muuta ei enää tarvinnut pelätä kuin Jumalaa.

Ne jotka eivät pelkää Jumalaa, joutuvat pelkäämään kaikkea muuta. He

joutuvat suorastaan elämään pelon orjuudessa. Entä jos sairastun, entä jos teen konkurssin, entä jos minut hylätään, entä jos lapseni joutuvat hunninolle...?

Mitä sinä pelkää tää jouluna? Ehkä pelkää, että joulu ei sinulle ja rakkaillesi tulekaan tänä vuonna. Ehkä pelkää suruja, joita sinun on kannettava, oli juhla tai arki. Enkeli sanoo sinulle samat sanat kuin paimenille: ”Älä pelkää! Sinun ei tarvitse pelätä enää mitään, sillä sinulle on syntynyt Vapahtaja. Ei tarvitse pelätä omasta puolestasi eikä rakkaistesi puolesta.

Rukous: VK 25:4

Luuk. 2:11

”Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.”

Tänä päivänä se on tapahtunut, kuulutti enkeli. Koko Vanha testamentti puhuu ”siitä päivästä”, Herran päiväästä, kun Jumala itse saapuu kansansa luo ja puuttuu historian kulkuun. Nyt se päivä oli vihdoinkin koittanut!

Sana ”Vapahtaja” on samaa juurta kuin nimet ”Joosua” ja ”Jeesus”. ”Hän on vapahtava kansansa sen synneistä”, oli Joosefille ilmoitettu unessa (Matt. 1:21). ”Kristus” on oikeastaan Jeesuksen titteli. Se kuuluu hepreaksi ”Messias” ja suomeksi ”Voideltu”. Vanhassa testamentissa ei kuninkaalle näet pidetty kruunajaisia, vaan ”voitelujuhlat”, joiden aikana hänet asetettiin virkaansa.

Sana ”jumala” on yleisnimi, ja sitä voidaan käyttää mistä jumalasta hy-

vänsä. Mutta Raamatun Jumalalla on myös erisnimi, jonka hän ilmoitti kansalleen Mooseksen kautta: Jahve, ”Minä olen”. Koska Jahve-nimeä ei tahdottu lausua turhaan, käytettiin sen sijasta nimitystä ”Herra”. Enkeli sanoi paimenille, että juuri tämä Herra oli nyt syntynyt maailmaan. Jokainen kohta, joka Vanhassa testamentissa puhuu Herrasta, viittaa siihen vastasyntyneeseen, joka tuolla hetkellä makasi seimen oljilla.

Sinulle on syntynyt Vapahtaja, Kristus, Herra, joka pelastaa sinut synnin, paholaisen ja kuoleman vallasta. Mutta Jeesusta itseään ei niistä pelastettu. Hän joutui kestäämään Saatanan hyökkäykset ja synnin palkan, kuoleman, sinun sijastasi. ”Jeesus syntyi tänne

kuollakseen” – miten totta ovatkaan nämä joululaulun sanat!

Rukous: VK 25:6

Luuk. 2:10b

”Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle.”

Paimenet saivat kuulla, että Vapahtajan syntymä koski jokaista ihmistä maan päällä – kaikkea kansaa. Hän ei ollut tullut tähän maailmaan vain niitä varten, jotka pystyvät elämään oikein, tai niitä varten, joilla ei ole menneisyydessään mitään katumista. Ei, Vapahtaja oli syntynyt juuri heille, paimenille, ja heidänlaisilleen syntisille ja epäonnistuneille ihmisille. Samoin hän on syntynyt myös sinulle ja rakkaillesi – kuuluttehan tekin kaikkeen kansaan.

Tämä oli se suuri ilo, jonka enkeli paimenille ilmoitti. Maailmassa on paljon sellaista ilottelua, joka tuntuu hetken hauskalta, mutta jättää jälkeensä ilkeän olon. Evankeliumin ilo ei koskaan katoa. Sitä ei mikään eikä kukaan voi sinulta viedä. Se kestää minkä onnettomuuden tahansa, jopa kuoleman.

Ongelma on vain se, että me emme läheskään aina **tunne** sydämessämme tuota iloa. Se hukkuu usein arkipäivän murheisiin. Ehkä sinäkään et osaa iloita, vaikka joulu on tulossa. Itse asiassa jouluiho onkin oikeastaan jotain aivan muuta kuin tunnetta. Suuri ilo tuli tähän maailmaan jo silloin, kun kukaan muu ei vielä osannut siitä riemuita kuin Jumalan enkelit. Sinäkin saat **uskoa** jouluihoon, vaikka et

sitä tänä päivänä voisikaan **kokea**. Tule vielä päivä, jolloin saat myös tuntea sydämessäsi suuren ilon. Täällä maan päällä se koetaan vilahduksina, mutta kerran uudessa luomakunnassa täydellisenä ja loppumattomana.

Rukous: VK 32:2

Luuk. 2:13–14

Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen: ”Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.”

Miksi taivaallisen sotajoukon piti ilmestyä juuri jouluyönä laulamaan kiitosvirttään taivaalle? Siksi että edes jonkun piti saada heti paikalla tietää: Herra Sebaot, sotajoukkojen Jumala, ei istukaan enää korkealla ja ylhäisellä valtaistuimellaan, vaan makaa Betlehemin seimessä (Jes. 6:1). Oikeastaan on kummallista, että enkelit näkivät tuossa tilanteessa jotain iloitsemisen aihetta; Jumalahan oli juuri luopunut kruunustaan ja valtaistuimestaan ja makasi avuttomana vauvana eläinten ja bakteerien keskellä. Mutta enkelit iloitsivat, koska he näkivät käytännössä, miten paljon Jumala tätä pahaa maailmaa rakasti.

”Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainoan Poikansa” (Joh. 3:16). Kenen hyväksi sinä voisit laskea rakkaimpasi seimen oljille tietäen, että hän päätyy vielä ristinpuulle. Et kenenkään. Jumala teki sen sinun tähtesi!

Sellaista kuorolaulua ei varmaan

ole koskaan muulloin kuultu kuin mitä paimenet kuulivat taivaalta jouluyönä. Enkelit ylistivät Jumalan kunniaa, koska hän tulisi nyt ratkaisemaan ihmiskunnan synnin ongelman luopumatta omasta vanhurskaudestaan. Seimen lapsi toisi mukanaan rauhan. Ei maailmanrauhaa – vielä toistaiseksi – vaan rauhan syntisen ihmisen ja Juma-

lan välille. Sinäkin saat tänä adventina uskoa rauhaan Jumalan kanssa, olivatpa ulkonaiset olosuhteet miten rauhattomat tahansa.

Rukous: VK 29:3

Hartaudet otettu Mailis Janatuisen päivähartauskirjasta Jää luoksemme. Perussanoma 2015.

LAPSI ON MEILLE SYNTYNYT JA POIKA ON MEILLE ANNETTU

Jes. 9:5

Tämä lapsi, neitsyt Mariasta syntynyt, on kaikkien Jumalan ihmeiden, kaiken hänen rakkautensa, viisautensa, voimansa, hyvyytensä ilmestys; hänessä ovat jumalallinen ja inhimillinen luonto iankaikkisella siteellä yhdistetyt. Hänessä on sen tähden enemmän ihanuutta kuin koko maailmassa, enemmän pyhyyttä kuin kaikissa temppeleissä maan päällä, enemmän rakkautta kuin kaikissa Isän ja äidin sydämissä, enemmän suloa kuin kaikissa kukissa, enemmän rakkautta kuin kaikissa aarteissa, enemmän uskollisuutta kuin kaikilla ystäville, enemmän viisautta kuin kaikille oppineilla, enemmän henkeä ja jumalallista voimaa kuin kaikilla pyhimyksillä. Ja tämä kaikki, oi sielu, on omasi: Jeesus on sinun. Oi Lunastajani, en saata käsittää sitä, en käsittää sinun ihmiseksi tulemisesi salaisuutta. Se on minulle liian korkeata ja ihmeellistä! Kuinka ihmeellinen onkaan maan päällä syntymisesi, jonka kautta

me synnymme taivaaseen! Kuinka ihmeellinen sinun heikkoutesi, jolla sinä voitat synnin, kuoleman ja perkeleen! Kuinka ihmeellinen sinun alhaisuutesi, jonka kautta hankit meille Jumalan lasten ylhäisyyden, sinun häpeäsi, jonka kautta viet meidät kunniaan, köyhyytesi, jonka kautta lahjoitit meille iäiset ja taivaalliset aarteet! Oi Jeesus, sinä suloinen, ihmeellinen Vapahtaja! Anna minulle ja kaikille lunastetuillesi armoa, että sinun rakkautesi, sinun vanhurskautesi, sinun valtakuntasi, sinun viisautesi, sinun autuutesi päivä päivästä tulisivat meille yhä ihmeellisemmiksi ja ihanammiksi, jotta sydämemme rakkaudestasi liekkiin leimahtaisi ja suomme puhkeaisi sinun iloiseen ylistykseesi ja kiitokseesi! Aamen.

Christian Scriver, Armoa armosta, s. 376–378, SLEY, 1966. Mika Rantasen valitsema teksti.

NEITSYT MARIA, JUMALANSYNNYTTÄJÄ

Timo Junkkaala, TT, pastori, Helsinki

Nuori juutalaistyttö Maria sai yli 2000 vuotta sitten käsittämättömän sanoman ja tehtävän: hänestä tulisi Pyhän Hengen vaikutuksesta tähän maailmaan syntyvän Jumalan Pojan, profeettojen lupaaman Messiaan ja koko maailman Vapahtajan äiti. Neitsyt Maria on esikuva siinä, miten hän uskoi Jumalan lupauksen ja otti vas-

taan saamansa ihmeellisen tehtävän.

Kristinuskko alkaa tietysti Jeesus Nasaretilaisesta, jonka lisä- tai arvonimestä Kristus (joka on kreikankielinen vastine heprean sanalle Messias) kristinuskko on saanut nimensä. Tämän kertomuksen voisi alkaa jo Abrahamistakin, joka sai lupauksen, että hänen jälkeläisessään tulevat kaikki

maailman kansat siunatuiksi. Tai jopa Aadamista ja Eevasta, jotka saivat lupauksen vaimon siemenestä, joka polkee rikki käärmeen pään.

Koska Vanhan testamentin lupaukset ovat kuitenkin vasta ennakkointia, on perusteltua aloittaa kristinuskon kertomus Neitsyt Mariasta. Uuden testamentin evankeliumien mukaan Galilean Nasaretista kotoisin ollut Maria oli kihlattu Joosef-nimiselle miehelle, kun hänen havaittiin olevan raskaana ennen heidän yhteen menoaan. Evankeliumien mukaan enkeli ilmoitti sekä Marialle että Joosefille, että Maria oli raskaana Pyhästä Hengestä. Enkelin mukaan lapsen nimesi tuli antaa Jeesus (hepr. Jeshua), mikä tarkoittaa ”Jumala pelastaa”.

Ajan tavan mukaan veroluetteloon kirjoittautumista varten tuli mennä suvun kotikaupunkiin. Joosef kuului Daavidin sukuun ja siksi hän kulki Marian kanssa yli sadan kilometrin matkan Juudean Betlehemiin. Heidän siellä ollessaan Maria synnytti poikavauvan. Näin toteutui profeetta Miikan ennustus, jonka mukaan Messias syntyi Betlehemissä (Miika 5:1). Pienessä kaupungissa oli paljon väkeä ja siksi jouduttiin majoittumaan eläinten suojaan. Syntynyt lapsi laskettiin eläinten syöttökaukaloon, seimeen.

Enkeli ilmestyi paimenille ja kertoi, että Daavidin kaupungissa oli syntynyt Vapahtaja, profeettojen lupaama

Messias. Evankelista Matteus kertoo, että paimenten lisäksi Jeesus-lapsen luokse tuli idän tietäjiä. Viesti on selvä: kyseessä ei ole vain juutalaisten Messias, vaan koko maailman Vapahtaja.

Roomalaiskatolisessa ja ortodoksisessa kirkossa Neitsyt Maria on erityisen kunnioituksen ja esirukousten pyytämisen kohde. Paavi julisti vuonna 1854 opin Marian tahrattomasta sikiämisestä (eli synnittömydestä) ja vuonna 1950 opin hänen taivaaseen ottamisestaan. Osa katolisistakin teologeista arvosteli näitä dogmeja, joilla ei ole raamatullista pohjaa. Luther kutsui Mariaa kristikunnan toiseksi jaloimmaksi aarteeksi, heti Kristuksen jälkeen. Marian esikuvallisuus oli Lutherin mukaan siinä, että hän uskoi Jumalan lupauksen ja suostui nöyrysti ihmeelliseen tehtäväänsä.

”Enkeli vastasi: Pyhä Henki tulee sinun yllesi, Korkeimman voima peittää sinut varjollaan. Siksi myös lapsia, joka syntyy, on pyhä, ja häntä kutsutaan Jumalan Pojaksi... Silloin Maria sanoi: Minä olen Herran palvelijatar. Tapahtukoon minulle niin kuin sanoit.” Luuk. 1:35, 38

Ote Timo Junkkaalan kirjasta Kristinuskon tarina. 180 henkilöä Neitsyt Mariasta nykyaikaan. Väyläkirjat, 2024. Kirja oli myös ehdokkaana Vuoden kristillinen kirja 2024 kilpailussa.

SANO VAIN SANA

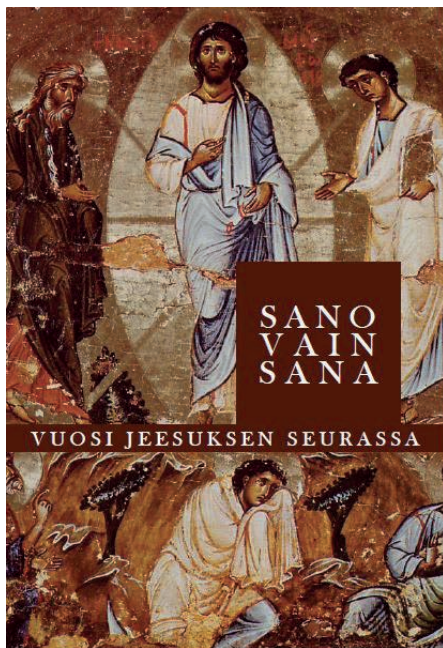
”Herra, nyt sinä lasket palvelijan rauhaan menemään, sanasi mukaan; sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutesi.” Luuk. 2:29-30

Päivän raamatunkohdan sanat ovat Simeonin, Herran uskollisen palvelijan, sanoja. Hänelle oli annettu erityinen lupaus, että hän saisi nähdä Jumalan lähettämän Pelastajan – Messiaan – ennen kuolemaansa.

Ja niin lopulta koitti tuo hetki, kun Simeon ja Jumalan lähettämä Messias kohtasivat. Mutta Messias ei tullut Simeonin luokse suuren joukon saattelemana eikä suuren kuninkaan elkein, vaan avuttomana vauvana ja äitinsä kantamana. Ei Simeon päässyt Vapahtajansa eteen kumartumaan tai häntä kättelemään, vaan hän sai Vapahtajan syliinsä. Pelastus lepäsi Simeonin käsivarsilla.

Tällä tavalla Jumala lähestyy meitä. Korkea kuningas tekee itsensä pieneksi ja helposti lähestyttäväksi. Ei hän tule tuhoamaan tai painamaan meitä alas, vaan antamaan anteeksi ja pelastamaan meidät. Hän laskeutuu alas meidän luoksemme sen sijaan, että me pyrkisimme nousemaan hänen luokseen. Jeesuksessa Pyhä Jumala teki itsensä sellaiseksi, että syntinen ihminen saattoi lähestyä häntä tuhoutumatta Jumalan pyhyden edessä.

Ja samalla tavalla Jeesus tulee yhä edelleen meidän luoksemme. Hän saapuu Raamatun ja saarnatun sanan kautta. Hän saapuu kastevedessä ja pesee meidät puhtaaksi. Hän saapuu ehtoollisleivässä ja -viinissä. Si-

nä on Jumala sinun sylissäsi, Pelastaja sinun luonasi, Kristus sinun kanssasi ja autuuden sanat sinun korvissasi. Hän saapuu tällä tavalla, jotta sinä voisit omistaa hänet ja nähdä, ettei hän ole tullut sinua tuhoamaan vaan pelastamaan.

Siksi sinäkin saat tämän ajallisen vaelluksesi jälkeen lähteä rauhassa. Jo täällä Kristus on tullut sinun luoksesi, ja tämän elämän jälkeen saat nähdä hänet kasvoista kasvoihin. Simeonin tavoin sinunkin silmäsi saavat nähdä Jumalan autuuden.

Sano vain sana. Vuosi Jeesuksen seurassa -päivähartauskirja. Lhpk 2017.

AUTUUTEMME AARTEEN ANSAITSIJASTA

Stefan Prätorius (1536–1603)

**Mainitse vielä muita syitä
Kristuksen ihmiseksi tulemiseen.**

Että hän uudelleen tekisi kunnialliseksi turmeltuneen luontomme.

Kolmanneksi hän on tullut ihmiseksi tehdäkseen siten kunnialliseksi meidän turmeltuneen, häväistyn ja halveksitun luontomme. Sillä mitä suurempaa kunniaa ja kunnioitusta olisi voitu osoittaa meille kurjille, turmeltuneille ja halveksituille ihmisille, kuin että itse Jumalan Poika on tullut ihmiseksi ja veljeksemme ja on meidän kaltaisemme, niin että ihminen istuu Jumalan oikealla kädellä ja hallitsee kaikkea taivaassa ja maan päällä? Täytyyhän perkeleenkin kadehtia tällaista arvoamme nähdessään, kuinka suureen kunniaan Jumalan Poika on meidät korottanut.

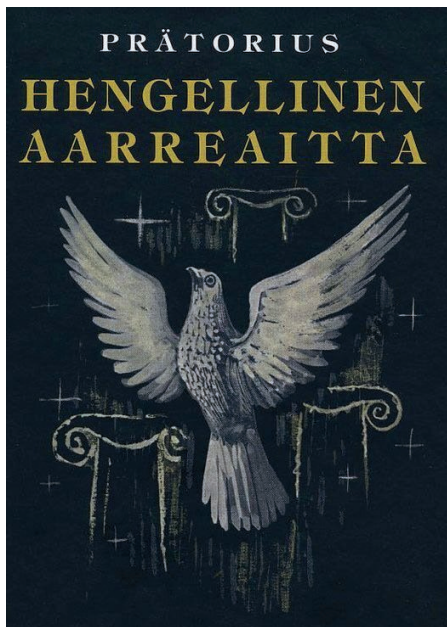
Keisari Augustus, oppinut herra ja kaikkien tieteitten ja taiteitten harastaja, pani joskus laakeriseppeleen päähänsä ja meni siten roomalaisten runoilijain joukkoon voidakseen runoilijana kuulla heidän runoelmiansa ja lukea heille omiansa. Tätä pitivät runoilijat suurena kunniana ja kehuivat kaikille, että keisarikin oli runoilija ja oli tullut heidän runoilijaseuraansa. Samoin tulee meidänkin tehdä ja vastoin perkelettä, rikoksiamme ja syntejämme kerskailla, että korkein majesteetti Jumala on tullut ihmiseksi ja että ihmisluontoon on yhdistetty

Jumalan majesteetti. Jumala on ihminen, ja ihminen on Jumala.

Mitä Luther sanoo tästä?

Hän kirjoittaa Huonepostillassansa joulupäivän evankeliumista: ”Tämä suuri kunnia on kohdannut meitä eikä enkeleitä. Enkelit ovat tosin kunniallisempia kuin me ihmiset, mutta Jumala on kuitenkin enemmän kunnioittanut ja lähestynyt meitä kuin enkeleitä, koska hän ei tullut enkeliksi, vaan ihmiseksi. Tämä on niin suuri kunnia, että jos joku olisikin enkeli, toivoisi hän olevansa ihminen voidakseen myös kerskailla: ”Minun lihani ja vereni hallitsee kaikkia enkeleitä.” Ja tämän pitäisi kehottaa meitä iloon ja autuaalliseen ylpeyteen, koska meitä kunnioitetaan enemmän kuin kaikkia muita luontokappaleita, jopa enkeleitäkin, niin että totisesti voisimme kerskailla: ”Minun lihani ja vereni istuu Jumalan oikealla kädellä ja hallitsee voimallisesti kaikkia ja pitää kaikki kädessään.”

Vielä hän jatkaa: ”Jos minulla olisi Turkin keisarin kruunu, ei se ole mitään siihen verrattuna, että Kristus on veljemme ja on viimeisenä päivänä minulle sanova ja nytkin jo sanoo: ‘Sinä olet rakas veljeni, kaikki, mikä minun on, on myös sinun, ja sinun pitää elää minun kanssani iankaikkisesti’.”

Jos me sen sydämeistämme uskoisimme, niin emme pelästyisi, vaan olisimme iloisia ja rohkeita. Sillä kristitty on iloinen, rohkea ja autuas ihminen, joka ei pelkää perkelettä eikä mitään onnettomuutta, sillä hän tietää Kristuksen avulla voittavansa ne.

Minkä tähden vielä Kristus tuli ihmiseksi?

Osoittaakseen rakkauttaan meitä kohtaan.

Neljänneksi on Jumalan Poika tullut ihmiseksi senkin tähden, että hän sitten voisi julkisesti osoittaa suurta rakkauttaan, jota hän sydämessään tuntee meitä kohtaan; sillä kun hän meitä rakasti, tahtoi hän myös, että me sen tietäisimme ja näkisimme, ja tuli sen tähden ihmiseksi, tuli rakkaaksi vel-

jeksemme meidän lihassamme ja veressämme.

Sen tähden on hänen nimensä Immanuel, Jes. 7:14, joka merkitsee: *Jumala meidän kanssamme*, ts. Jumala on veljeytensä tähden meidän vertaisemme.

Niin, sen tähden hän nimittää itseään rakkaaksi veljeksemme Joh. 20:17, sanoen: ”Mene minun veljeni tykö ja sano.” Hän ei myöskään häpeä nimittää heitä veljiksensä, vaan sanoo, Hebr. 2:11, 12: ”Minä julistan sinun nimeäsi veljilleni.”

Luther kirjoittaa Kirkkopostillassa Pääsiäispäivän saarnassa:

”Eikö se ole sanalla sanoen sama kuin saada Kristuksen kanssa peräiä taivas ja kaikki, mitä Kristuksella on? Ja onhan erinomaisen kaunista ja suloista, että joka sen uskoo, hänellä olisi kylliksi uskomista koko elinajakseen; sillä lohdutus on liian suuri, ilo liian korkea ja ihmisen sydän liian pieni ja ahdas ottamaan sitä vastaan. Niin syvälle emme ole langenneet emmekä niin pahoiksi turmeltuneet, ettei tämä veljeys voisi helposti jälleen parantaa kaikkia; sillä se on iankaikkinen ja loppumaton.”

Tertullianus kutsuu Kristuksen lihaa hänen rakkautensa todistukseksi ja iankaikkisen elämän pantiksi. Hän jätti meille henkensä panttina ja ottaa meiltä itselleen ruumiillisen pantin taivaaseen, josta hän on taas suurena päivänään tuova sen meille takaisin.

Opi sen tähden, rakas kristitty, tästä peilistä oikein tuntemaan Jumalan Poikaa äläkä pidä häntä minään muuna kuin hyvänä ihmisystävänä ja

rakkaimpana ystävänäsi, koska hän on tullut niin läheiseen tuttavuuteen kanssasi. Näin sanoo hänestä Paavalikin Tiit. 3:4: ”Kun Jumalan, meidän vapahtajamme, hyvyys ja ihmisrakkaus ilmestyi”, se on: Jumalan Poika on hurskas ja rakastaa ihmisiä palvelen jokaista sydämen halusta. Hänen suurin ilonsa on tehdä hyvää ja palvella muita. Ah, ken voi kuvailla Herran rakkautta meitä kohtaan.

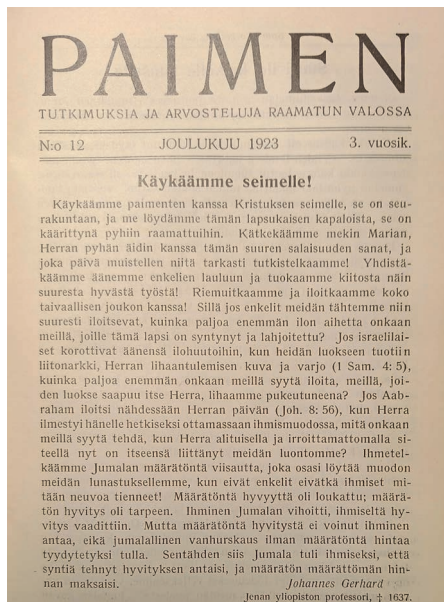
Jos perkele synnin, ristin ja murheen avulla tahtoo sydäimestäsi riistää Jumalan Pojan suuren rakkauden, niin katso kohta tähän peiliin ja sano sydämellesi: ”Onhan Jumalan Poika kuitenkin suuresta rakkaudesta tullut ihmiseksi ja rakkaaksi veljekseni”, ja lohduta itseäsi.

Stefan Prätorius, Hengellinen aarreaitta, s. 120–122. SLEY. Helsinki 1946.

KÄYKÄÄMME SEIMELLE!

Johannes Gerhard, Jenan yliopiston professori (1582–1637)

Käykäämme paimenten kanssa Kristuksen seimelle, se on seurakuntaan, ja me löydämme tämän lapsukaisen kapaloista, se on käärittynä pyhiin raamattuihin. Kätkekäämme mekin Marian, Herran pyhän äidin kanssa tämän suuren salaisuuden sanat, ja joka päivä muistellen niitä tarkasti tutkistelkaamme! Yhdistäkäämme äänemme enkelien lauluun ja tuokaamme kiitosta näin suuresta hyvästä työstä! Riemuitkaamme ja iloitkaamme koko taivaallisen joukon kanssa! Sillä jos enkelit meidän tähtemme niin suuresti iloitsevat, kuinka paljoa enemmän ilon aihetta onkaan meillä, jolle tämä lapsi on syntynyt ja lahjoitettu? Jos israelilaiset korottivat äänensä ilohuutoihin, kun heidän luokseen tuotiin liitonarkki, Herran lihaan tulemisen kuva ja varjo (1. Sam. 4:5), kuinka paljoa enemmän onkaan meillä syytä iloita, meillä, joiden luokse saapuu itse Herra, lihaamme pukeutuneena? Jos Abraham iloitsi näh-

dessään Herran päivän (Joh. 8:56), kun Herra ilmestyi hänelle hetkiseksi ottamassaan ihmismuodossa, mitä onkaan meillä syytä tehdä, kun Herra alituisella ja irrottamattomalla si-

teellä nyt on itseensä liittänyt meidän luontomme? Ihmetelkäämme Jumalan määrätöntä viisautta, joka osasi löytää muodon meidän lunastuksellemme, kun eivät enkelit eivätkä ihmiset mitään neuvoa tienneet! Määrätöntä hyvyttä oli loukattu; määrätön hyvyys oli tarpeen. Ihminen Jumalan vihoitti, ihmiseltä hyvyys vaadittiin. Mutta määrätöntä hyvitystä ei voi-

nut ihminen antaa, eikä jumalallinen vanhurskaus ilman määrätöntä hintaa tyydytetyksi tulla. Sen tähden siis Jumala tuli ihmiseksi, että syntiä tehnyt hyvityksen antaisi, ja määrätön määrättömän hinnan maksaisi.

Paimen. Tutkimuksia ja arvosteluja Raamatun valossa. Nro 12, joulukuun 1923

ALKUSANAT

Reijo Arkkilan uuteen kirjaan Kaste, uudestisyntyminen ja lapsen usko

Olen kastettu syntymäkodissani Satakunnan mailla Mouhijärvellä Kairilan kylässä Arkkilan talossa 15.2.1942. Mouhijärven kirkkoherra, rovasti O. V. Tupala kasteen toimitti. Oli pakaspäivä. Talomme arvostetun rengin matka oli samana aamuna päätynyt. Hän makasi vielä vuoteellaan. Äitini on kertonut, miten rovasti tuli vuoteen vierelle ja sanoi koskettavasti: Siinä lepää matkamies!

Varsinaiset kummini, Eila ja Lauri Alavalkama, eivät päässeet paikalle sodan ja pitkän matkan tähden Pohjois-Suomesta Pellosta saakka. Rovasti kyseli, löytyisikö paikalla olevista kummia. Sellainen löytyi: vanhempieni ystävä Tampereelta, Fanny Kallio. En muista häntä myöhemmin tavanneeni. Mutta muistan, miten hän vuosien ajan tilasi minulle Lasten Lähetyslehden. Olen ajatellut, että siinä oli yksi syy lähetyksmaille lähtööni.

Hyvää kasteopetusta olen kuullut evankelisen liikkeemme julista-

jilta monta kertaa kodissamme ja esimerkiksi Tampereen maakunnallisissa evankeliumijuhlissa. Kalle Jokisen värikkään julistuksen erityisesti muis-

tan näiltä juhlilta. Varsinaiseen kaste-tenttiin jouduin sitten opiskellessa-ni Helsingissä 1960-luvun alkuvuo-sina. Silloin elettiin viidennen liik-keen nousun aikaa. Suuri teologikurs-simme, yli 200 opiskelijaa oli suurel-ta osin innokkaita vitoslaisia, joiden kanssa syntyi keskusteluja ja väittely-jäkin kastekysymyksestä.

Parkanon vuosina 1970-luvulla kohtasin viidennen liikkeen julistajia, joiden kanssa jouduin linjanvetoon. Muistan hyvin opilliset keskustelut Kansanlähetyksen piirisihteerin Arvo Silventoisen kanssa. Koko maailman autuus ja kastekysymys olivat kes-keisiä kysymyksiä. Erään kerran kak-si viidesläisen Evankelioimistyon Liit-ton nuorta saarnamiestä pitivät telttä-päiviä Parkanon pohjoisosassa Vata-ajan kylässä. Olin heitä kuulemassa. Illan päätteeksi pyysin saarnamiehet autooni. Ajoimme seurakuntatalol-le. Siellä ilmoitin päivien jatkumisel-le kaksi ehtoa: Kastetta ei tule julis-tuksessa arvostella eikä seurakuntaa-kaan saa turhaan arvostella. Veljet lu-pasivat pitää ehdoista kiinni ja koko-ussarja sai jatkaa.

Lähetysskenttävuosilta Keniasta on erikoinen muisto kasteasiassa. Satu-tyttäreemme oli opiskelemassa 1980-lu-vulla suuressa sisäoppilaitoksessa Rift Valley -akatemiassa. Opiskelutovereis-ta pääosa tuli uudestikastajia edusta-vista perheistä. Niinpä he panivat tyt-täreemme heti tenttiin ja vaativat toista kastetta. Monissa kirjeissä ja keskuste-luissa selvitimme luterilaista kasteop-pia. Tiedän, että näin Sadusta kasvoi vahva kasteteologi.

Vaikka olen koko pappiskauteni pi-tänyt määrätietoisesti ja turvallisesti kiinni luterilaisesta kasteopista, olen halunnut johdonmukaisesti raken-taa yhteyksiä viidenteen liikkeeseen ja sen teologeihin. Olen tästä saanut-kin hienovaraista kritiikkiä joiltakin Sleyn työntekijöiltä: Reijosta on tullut vitoslainen! Olen ollut pitkään Perus-ta-lehden toimituskunnassa, samoin luennoimassa Kauniaisten teologipäi-villä. Tärkein yhteinen hankkeemme on ollut STI. Iloitsen instituutin jatku-vasta hyvästä toiminnasta. Myös vii-me aikojen hyvä kehitys Kansanlä-hetyksen, Raamattuopiston ja Sleyn suhteissa tuottaa iloa.

Hyvä ystäväni jo opiskeluvuosil-ta on ollut Matti Väisänen. Asuim-me samassa evankelisessa ylioppi-laskodissa. Juhlallisessa civis-tentis-sä keväällä 1961 Matti profetoi mi-nulle merkittävää teologin uraa kir-kossamme! Seurasin Mattia opiskele-maan Yhdysvaltoihin Concordia-se-minaariin Springfieldissä, Illinoisin valtiossa (1970-luvulla seminaari siir-tyi Fort Wayneen, Ind.). Tuo vuosi oli meille molemmille hyvin merkityk-sellinen. Olemme myös vuosien myö-tä pitäneet keskinäistä yhteyttä, vaika-tiemme ovatkin vieneet eri järjes-töjen palvelukseen. Matin selkeästä ja linjakkaasta teologisesta muutokses-ta 1990-luvun lopulla kastekysymyk-sessä olen suuresti iloinnut. Ystävyys on kestänyt, vaikka olemme kyenneet olemaan eri mieltäkin. Niin on myös tässä pamfletissa.

Elämäni vaiheet kertovat ratkaise-van syyn, miksi olen halunnut tässä

myöhäisten eläkevuosieni kirjasessa käsitellä nimenomaan kastekysymystä. On syytä korostaa, että kyseessä on siis eräänlainen pamfletti. Kirjani ei yritä olla kaiken kattava tutkimus. Tiedän myös, että monesta kysymyksestä (henkilöstä) olisi voinut esittää perusteellisemman arvion. Tiedostan myös sen, että oma hengellinen kotini on saanut perusteellisemman esityksen kuin esimerkiksi viides liike tai kokonaiskirkko. Toivon, ettei mitään oleellista ole kuitenkaan jäänyt pois. Olen keskittynyt evankelis-luterilaiseen kirkkoon ja sen herätysliikkeisiin. Vapaat suunnat ohitan pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta. Omia kastekirjoituksiani olen nostanut esiin tarkimmin. Alussa julkaistava luku ”Kaste ja uudestisyntyminen” on kirjastani Sanasta elämä vuodelta 1982.

Kiitän Seppo Suokunnasta ja Heikki Haatajaa, jotka ovat lukeneet tekstiäni ja antaneet arvokasta palautetta. Myös oma poikani Martti on antanut palautetta. Tommi Kuisma Ryttylästä antoi käyttööni yli 50 kastekirjaa. Niistä sain merkittävää apua.

Rakas Marjattani on jälleen kerran hienosti tukenut kirjoitustyötäni.

Tärkeintä on, että pyhän kasteemme ihmeellinen rikkaus saa nousta esiin ja saamme ottaa osamme sen tarjotusta siunauksesta.

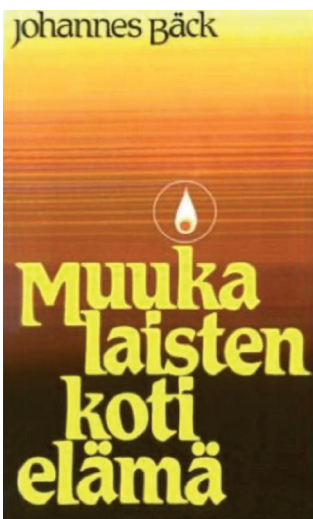
Jeesus, oi rakkaani, ristisi tähden, päättä työ kasteessa alkamasi, että kun kanssasi matkalle lähden, päätän myös matkani johdossasi. (Siionin kannel 105:4)

Hämeenlinnassa marraskuussa 2024
Reijo Arkkila

RUKOUS JOULUAATTONA

Rakas Herra Jeesus, saamme viettää jälleen joulua. Sinä olet antanut meille sen suureksi aarteeksi. Tänä iltana saamme unohtaa elämän murheet ja huolet. Ne voittoa juhla. Ajalliset ilot kalpenevat sen rinnalla. Sinä Herra Jeesus olet itse ilomme aihe. Sinun syntymäsi on taivaallisen Isän lahja meille kaikille, olimmepä heitä hyvänsä.

Kallis Jeesus, sinähän tiedät, että kristikunnan

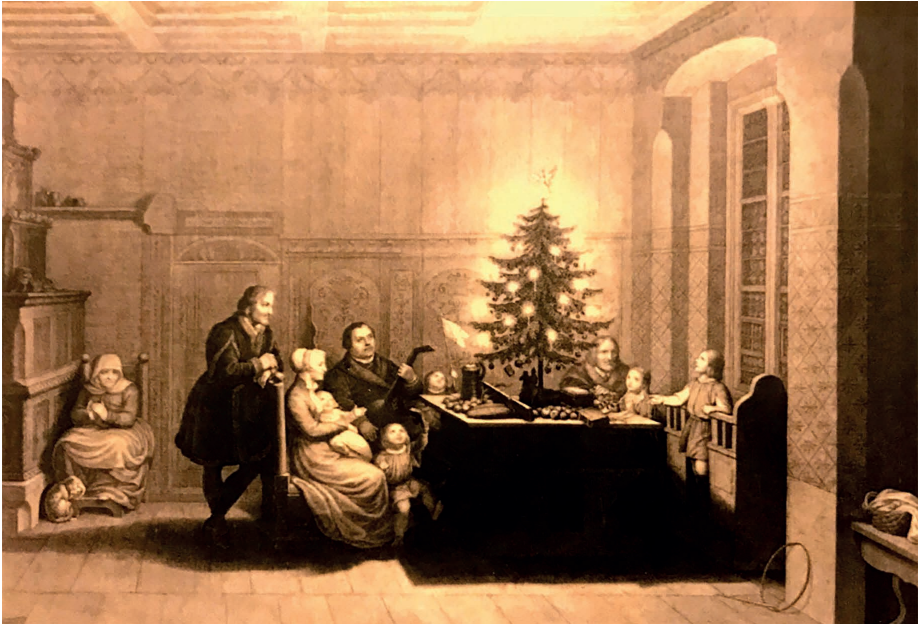

piirissäkään ei sinua monissa kodeissa lahjana tunneta. Viettäessä joulua kuusineen ja lahjoineen he ovat onnessaankin onnettomia. Armahda heitä ja muistuta heitä todellisesta aarteesta. Sinä olet se aarre. Ole, Herra Jeesus, köyhien kodeissa, joissa ei jaela lahjoja. Anna rakkautesi lämmittää heitä ja anna valosi loistaa köyhyyden ja tus-

kan, kärsimysten ja tyytymättömyyden keskelle. Muista tänä iltana erityisesti köyhiä lapsia. Johdata heidät seimelle, anna ilo ja lämmitä rakkauttasi. Anna parempiosaisten huojentaa köyhien hätää ja anna heidän löytää ilonsa tässä auttamisessa.

Tule, Jeesus, joulun vieraaksemme. Ole kanssamme tulevinakin päivinä, kunnes kerran saamme viettää joulua sinun kanssasi taivaassa. Aamen.

Johannes Bäck, Muukalaisten kotielämä

Concordia-lehti ja Luther-divari & Kristillinen kirjakauppa toivottavat kaikille tilaajilleen, asiakkailleen ja ystävilleen siunattua Vapahtajamme syntymäjuhlaa ja armorikasta uutta vuotta 2025!

KATSO SEIMEEN

”Hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen.” Luuk. 2:7

Minä olen sanonut sen usein ja sanon vieläkin: Jos joku haluaa tuntea Jumalan ja pohtia hänen olemustaan joutumatta vaaraan, hänen tulee katsoa seimeen, aloittaa alhaalta ja opetella ensin tuntemaan neitsyt Marian Poika, joka syntyi Betlehemissä ja makaa nyt äitinsä sylissä imemässä maitoa. Siten hän saa hyvin selville sen, kuka Jumala on. Tällainen ei ole pelottavaa, vaan hyvin ihanaa ja lohdullista. Varo tarkasti niitä korkeita, intomielisiä ajatuksia, jotka koettavat saada sinut kiipeämään taivaaseen ilman näitä tikkaita eli Herraa Kristusta ihmisyydessään, niin kuin Sana häntä hyvin yksinkertaisesti kuvaa. Pitäydy häneen äläkä anna järjen viedä itseäsi harhaan. Näin ymmärrät Jumalan oikein. Rakas Herramme kärsi vilua, nälkää ja huolta, ja erityisen kurjat hänen olosuhteensa olivat – kuten sanottu – silloin, kun hän syntyi maan päälle. Siellä ei ollut astioita eikä huonetta, ei tyynyjä, kapaloita eikä vuodevaatteita, vaan hän joutui makaamaan seimessä lehmien ja härkien luona. Kun nyt minun serkkuni ja veljeni, taivaan ja maan ja kaikkien luotujen kuningas tulee tällaiseen kurjuuteen hyi minua, kuinka minä olen niin ylpeä? Miksi minä olen olevinani niin ylhäinen enkä ole valmis kärsimään mitään? Jos kunnian kuningas kärsii tällä tavalla minun vuokseni, mikä minä sitten oikein olen? Eikö ole niin, että minä olen kurja syntinen enkä ansaitsisi saada maata edes häkilän päällä, mutta minulla on silti pehmeä vuode, vaikka Herrani makaa seimessä kovilla oljilla.

Martti Luther, Tienviittoja, s. 404. Perussanoma. 2009.

**”Sillä me emme voi
mitään totuutta
vastaan, vaan
totuuden puolesta.”
2. Kor. 13:8**

Tilaa Concordia!

ANNA MEILLE OIKEA LAPSEN MIELI

Laupias Jumala, rakkaudesta rikas Isä. Me kiitämme ja ylistämme sinua, että meidän pelastuksemme ja autuutemme tähden olet antanut Poikasi Jeesuksen Kristuksen syntyä meille Vapahtajaksi. Herra Jeesus Kristus. Ylistys sinulle iankaikkisesti, kun sinä, joka olit rikas, tulit köyhäksi, että me sinun köyhyystäsi rikastuisimme. Sinä, joka olet kaikkien herrain Herra, olet tullut meidän veljeksemme, että me tulisimme Jumalan lapsiksi. Synny nyt meidän sydämiimme. Anna meille oikea lapsen mieli. Sinä Isän kirkkauden säteily, uudista meidät pyhän kuvasi mukaan. Sinä suuri Rauhanruhtinas, lahjoita meille rauhasi ja varjele meidät valtakunnassasi, että me kunniassasi iankaikkisesti kiittäisimme ja ylistäisimme sinua. Amen.

Rukous tänään. Yrjö Karilas toim. KRS 1966, s. 244

CONCORDIA-toimituskunta

Päätoimittaja:

Hannu Lehtonen, Kotikuja 2, 63800 Soini, **044-3355105**, hannu.lehtonen@concordia.fi

Toimittajat:

Halvar Sandell, Ounasvaarantie 7 D, 00970 Helsinki, **044-5736700**, halvar.sandell@gmail.com
Petri Kivenheimo, Venuskentie 6 V 216, 01480 Vantaa, **044-5515443**, petri.kivenheimo@gmail.com
Miikkael Halonen, Haapaperhosentie 29 C, 00410 Hki. **044-0862118**, miikkael.halonen@gmail.com

Toimitussihteeri:

Hannu Halonen, Fabianinkatu 13 A 1, 00130 Helsinki, **0440-772233**, hannu.halonen@concordia.fi

Media-assistentti:

Marko Oikarinen, Halssilanrinne 11 A as 11, 40400 Jyväskylä, **045-8693344**, oikarinenmarko@gmail.com

Concordia ry:n puheenjohtaja:

Ville Melanen, Kyrölänkatu 8 B 57, 15210 Lahti, **044-2931406**, villemelanen@hotmail.com

Avustajat ja neuvottelukunta: Reijo Arkkila, *Hämeenlinna*, Tord Carlström, *Porvoo*, Petri Hiltunen, *Kouvola*, Jukka ja Juha Huotari, *Kirkkonummi*, Ahti Iivonen, *Kankaanpää*, Markus Kirla, *Turku*, Lasse Lappalainen, *Helsinki*, Sakari Meinilä, *Italia*, Jouni Mensalo, *Loimaa*, Juha Muukkonen, *Tornio*, Juuso Mäkinen, *Helsinki*, Kalle Pajala, *Helsinki*, Roger Pettersson, *Ähtävä*, Timo Salmela, *Kuopio*, Ken Takaki, *Helsinki*, Tero Tulkki, *Helsinki*, Isto Vuorio, *Vantaa*, Esa Yli-Vainio, *Seinäjoki*

Yhdyshenkilöt ja asiamiehet: Magnus Dahlbacka, *Kruunupyö*, Petri Hanhinen, *Ruukki*, Juha Heinilä, *Vantaa*, Esko Herronen, *Kälviä*, Jukka Jäntti, *Pori*, Kari Kemppainen, *Karstula*, Samuel Kettunen, *Lappi*, Timo Kitunen, *Helsinki*, Arto Rannila, *Jalasjärvi*, Mika Rantanen, *Pori*, Vesa Savolainen, *Kempele*, Jukka Teininen, *Forssa*

CONCORDIA on kuusi kertaa vuodessa ilmestyvä teologis-kirkollinen julkaisu, joista kaksi ovat uutuuskirjoja. Lehteä ja kirjoja julkaisee Concordia ry ja kustantaa Luther-Kirjat Oy. Yksin Raamattu ja siitä johdettu puhdas luterilainen oppi, sekä uskonpuhdistus ovat CONCORDIA-lehden lähtökohta ja ohjelma. CONCORDIA-lehti haluaa tukea luterilaista tunnustuksellisuutta seurakunnissamme.

Tilaukset toimitussihteeriltä tai tilisiirtolomakkeella. Vuonna 2025 kestotilauksinta 32 €, vuositilaus 33 €, sekä sähköpostin liitteenä neljä lehteä 22 € vuosi. ”Kannatustilaus” 42 € sis. lehtitilauksen myös sähköpostin liitteenä. Lehti- ja kirjatilaukset **Luther-Kirjat Oy:n** tilille: **FI93 5512 0020 0098 82**. Concordia ry:n kannatustili: **FI59 5512 0020 0089 42**

TOIMITUKSEN OSOITE: Fabianinkatu 13, 00130 Helsinki

”Herran sana pysyy iankaikkisesti” 1. Piet. 1:25 ISSN 1237-3028